

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БЕОГРАД
НЛБ ГРУПА

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ЗА 2020. ГОДИНУ

Март 2021. године

САДРЖАЈ

1. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА БАНКЕ.....	2
2. МАКРОЕКОНОМСКИ УСЛОВИ ПОСЛОВАЊА.....	6
3. БАНКАРСКИ СЕКТОР РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ФИНАНСИЈСКИ ПОЛОЖАЈ БАНКЕ	12
3.1. Банкарски сектор.....	12
3.2. Финансијски положај Банке у односу на сектор	14
4. ОРГАНИ УПРАВЉАЊА, ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА И КОРПОРАТИВНО УПРАВЉАЊЕ	15
4.1. Управни одбор Банке.....	15
4.2. Извршни одбор Банке.....	15
4.3. Одбор за праћење пословања Банке (Одбор за ревизију).....	15
4.4. Корпоративно управљање.....	16
4.5. Организациона структура Банке.....	18
5. ОГРАНЦИ БАНКЕ	19
5.1. Регионални распоред пословне мреже Банке.....	20
5.2. Значајни послови са повезаним лицима	21
6. ФИНАНСИЈСКИ ПОЛОЖАЈ И РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА БАНКЕ У 2020. ГОДИНИ.....	21
6.1. Увод.....	21
6.2. Пословање са привредом	26
6.3. Пословање са становништвом.....	28
6.4. Управљање средствима.....	30
6.5. Резултати пословне функције Нове банкарске технологије са њеним посебним деловима.....	31
6.5.1. Развојне активности дигиталног банкарства Банке	31
6.5.2. Развојне активности платних картица	32
6.6. Сектор хартија од вредности	33
6.7. Људски ресурси Банке.....	33
6.8. Биланс стања Банке на дан 31. децембра 2020. године.....	35
6.9. Биланс успеха Банке за 2020. годину.....	37
7. УЛАГАЊА У ЦИЉУ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	38
8. ЗНАЧАЈНИ ДОГАЂАЈИ ПО ЗАВРШЕТКУ ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ	38
9. ПЛАН БУДУЋЕГ РАЗВОЈА БАНКЕ.....	39
10. ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ.....	43
11. ОТКУП СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА И УДЕЛА.....	43
12. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ ЗНАЧАЈНИ ЗА ПРОЦЕНУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА.....	43
13. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА.....	45
13.1. Циљеви и политике за управљање финансијским ризицима	45
13.2. Изложеност ризицима (ценовном, кредитном, ризику ликвидности и ризику новчаног тока) са стратегијом за управљање ризицима и оценом њихове ефективности	47
14. ДРУШТВЕНО ОДГОВОРНО ПОСЛОВАЊЕ.....	50
15. РЕАЛИЗАЦИЈА БИЗНИС ПЛАНА БАНКЕ ЗА 2020. ГОДИНУ.....	52
15.1. Реализација плана биланса стања за 2020. годину.....	52
15.2. Реализација плана биланса успеха за 2020. годину.....	54

1. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА БАНКЕ

БИЛАНС УСПЕХА (у 000 РСД)	2020.	2019.	Индекс 20/19	2018.	2017.	2016.
Добитак/губитак пре опорезивања	4.192.846	8.268.685	50,7	8.121.073	7.187.250	-8.377.636
Добитак/губитак после опорезивања	2.928.761	8.955.759	32,7	8.145.182	8.117.368	-8.063.183
Нето приходи од камата	12.069.290	12.605.384	95,7	12.834.638	12.446.197	13.462.734
Нето приходи од накнада	4.875.408	5.328.996	91,5	5.210.149	5.082.226	4.817.314
Оперативни трошкови*	11.510.471	11.064.609	104,0	10.473.783	10.833.081	11.086.858
Нето приходи/расходи индиректних отписа пласмана и резервисања	-1.072.032	2.425.931	-	9.493	17.883	-14.907.539

* Напомена: У оквиру оперативних трошкова приказани су трошкови зарада, материјални и нематеријални оперативни трошкови

БИЛАНС СТАЊА (у 000 РСД)	2020.	2019.	Индекс 20/19	2018.	2017.	2016.
БИЛАНСНА АКТИВА	459.427.723	432.380.443	106,3	401.165.980	369.183.538	400.017.469
СТАНОВНИШТВО						
Кредити **	108.585.889	99.057.214	109,6	92.033.605	81.712.222	75.522.465
Депозити***	309.268.562	280.484.488	110,3	260.296.411	241.210.420	231.312.395
ПРИВРЕДА						
Кредити	78.833.152	81.504.403	96,7	75.264.373	71.725.704	74.083.897
Депозити	47.765.467	47.879.400	99,8	49.879.580	41.371.592	78.300.568
Хартије од вредности	153.776.323	138.469.551	111,1	133.177.598	117.288.767	136.366.773

*** Напомена: Позиција кредити не укључује остале пласмане и потраживања, позиција депозити не укључује остале обавезе и средства примљена кроз кредитне линије.

*** Напомена: На крају 2017. године РСД 11,2 милијарде депозита микроклијената је пренето из привреде у становништво због чега је податак коригован у односу на Годишњи извештај о пословању за 2017. годину

ПОКАЗАТЕЉИ	2020.	2019.	Индекс 20/19	2018.	2017.	2016.
РАЦИО КРЕДИТИ/ДЕПОЗИТИ						
Бруто кредити/депозити	53,4%	57,7%	92,5	58,4%	61,3%	58,7%
Нето кредити/депозити	51,0%	54,9%	92,9	54,8%	56,1%	50,7%
КАПИТАЛ (у 000 РСД)	74.086.863	75.852.173	97,7	67.560.513	63.260.055	55.424.302
Адекватност капитала	32,50%	30,83%	105,4	29,18%	27,89%	26,97%
Број запослених	2.669	2.744	97,3	2.766	2.806	2.858
ПАРАМЕТРИ ПРОФИТАБИЛНОСТИ						
РОА	0,93%	2,00%	46,4	2,13%	1,89%	-2,05%
РОЕ-на укупан капитал	5,59%	11,71%	47,7	12,57%	11,91%	-13,86%
Нето каматна маржа на укупну активу	2,7%	3,0%	87,6	3,4%	3,3%	3,3%
Cost / income рацио	67,9%	61,7%	110,1	58,0%	61,8%	60,7%
Актива по запосленом (у 000 ЕУР)	1.464	1.340	109,3	1.227	1.111	1.134
Кредити по запосленом (у 000 ЕУР)	611	575	106,2	535	487	454
Депозити по запосленом (у 000 ЕУР)	1.197	1.047	114,3	976	868	896

У току 2020. године пословање привредних субјеката одвијало се у условима пандемије вируса COVID-19. На територији Републике Србије, у периоду од средине марта до почетка маја 2020. године, проглашено је ванредно стање у циљу ублажавања последица пандемије вируса COVID-19, што је битно одредило функционисање друштвеног и привредног живота. Кључни макроекономски показатељи остварили су позитивне вредности обзиром на присутне околности. Очекује се да промена бруто друштвеног производа (БДП-а) на крају 2020. године буде -1,0%¹, стране директне инвестиције (СДИ) за првих десет месеци достигле су вредност ЕУР 2,0 милијарде², забележен је благи дефицит републичког буџета (јануар-новембар 2020.), незнатно повећање учешћа јавног дуга у БДП-у, апресијација динара у односу на евро и једноцифрена стопа незапослености. Крај пословне 2019. године и почетак 2020. године привреда Србије дочекала је са високим стопама раста економије, ниском инфлацијом, уравнотеженом фискалном позицијом, смањеним учешћем јавног дуга у бруто друштвеном производу и опоравком на тржишту рада. Таква полазна позиција помогла је економији Србије да спремно одговори на текуће изазове, посебно оне који су резултат пандемије вируса COVID-19³.

Народна банка Србије (НБС) је у претходној години, коју је обележило пословање у условима пандемије вируса COVID-19 у склопу активности на очувању укупне стабилности банкарског сектора, донела више одлука међу којима се посебно издвајају: Одлука о привременим мерама за очување стабилности финансијског система, Одлука о привременим мерама за банке ради ублажавања последица пандемије COVID-19 у циљу очувања стабилности финансијског система, Одлука о привременим мерама за банке у циљу олакшавања приступа финансирању физичким лицима, Одлука о привременим мерама за банке у циљу адекватног управљања кредитним ризиком у условима пандемије COVID-19.

Имајући у виду да је финансијски положај већег броја дужника у току 2020. године као последица негативних ефеката проузрокованих пандемијом вирусом COVID-19 био знатно

отежан, Народна банка Србије је омогућила дужницима који то желе да паузирају са отплатом доспелих обавеза, односно дужници су могли да затраже застој у отплати доспелих обавеза. Те мере као и мере усмерене на адекватно управљање кредитним ризиком додатно су допринели очувању стабилности финансијског система. Народна банка Србије, на основу донетих одлука, током 2020. године спровела је три мораторијума на отплату обавеза према банкама и даваоцима финансијског лизинга. Најпре је у марту 2020. године мораторијум прописан за све дужнике који то желе, а подразумева застој у отплати обавеза који не може бити краћи од 90 дана, односно од трајања ванредног стања које је уведено због пандемије. У наведеном периоду дужник није био у обавези да отплаћује своје обавезе по основу кредита односно лизинга. Другим мораторијумом у јулу 2020. године дужницима је омогућен додатни застој у отплати обавеза према банкама које доспевају у периоду од 1.8.2020. године закључно са 30.9.2020. године, као и застој у отплати обавеза које су доспеле у јулу 2020. године, а дужник их није измирио. У децембру 2020. године НБС доноси и трећи мораторијум којим прописује обавезу банкама да дужнику, који није у могућности да измирује своје обавезе према банци, на његов захтев, одобри олакшицу у отплати обавеза. Народна банка Србије је проценила да потребу за олакшицама имају посебно незапослена лица, као и дужници чији су просечни нето месечни приходи испод одређеног прописаног нивоа у последња три месеца.

„Систем инстант плаћања“ (ИПС), који је поред осталих платних система увела НБС у циљу ефикаснијег и бржег платног промета, почевши од октобра 2018. године, наставио је да успешно ради и током 2020. године о чему сведочи раст броја (75,5%) и вредности промета обављених трансакција (91,9%)⁴. ИПС НБС систем плаћања ради непрекидно 24 сата дневно, 7 дана у недељи, 365 дана годишње (24/7/365).

Показатељ адекватности капитала банкарског сектора био је на високом и стабилном нивоу током прва три квартала 2020. године (22,7-22,4%)⁵.

1 НБС, Макроекономска кретања у Србији, децембар 2020.

2 НБС, платни биланс Републике Србије, јануар-октобар 2020.

3 НБС, Макроекономска кретања у Србији, јул, септембар 2020.

4 НБС, показатељи рада ИПС НБС система, јануар, децембар 2020.

5 НБС, Табела 1.1. Кључни макроруденцијални индикатори Републике Србије

Каматне стопе на новоодобрене кредите привреди и становништву су на стабилном и ниском нивоу и поред великих проблема у друштву услед пандемије COVID-19 (3,3% привреда; 8,6% становништво, новембар 2020. године⁶).

Инфлаторни притисци, који су били благи и током претходне године, утицали су да НБС додатно релаксира монетарну политику снижавањем референтне каматне стопе на најнижи ниво од 1,00% почетком децембра 2020. године.

Након изласка Србије на међународно тржиште капитала, првом емисијом еврообвезнице деноминоване у ЕУР, објављени су и први подаци о премији ризика EMBI за Србију на бази дуга у ЕУР. Током марта и априла 2020. године, услед пандемије вируса COVID-19, расла је и премија ризика Србије за дуг у ЕУР. На почетку месеца маја 2020. године премија ризика Србије достигла је максималну вредност од 344 б.п.⁷, да би након тога почела да пада. Паду премије ризика Србије допринеле су примењене мере економске политике као одговор на здравствену и економску кризу. Током трећег квартала 2020. године премија ризика Србије за дуг у ЕУР пала је за 32 б.п. и износила је 225 б.п.⁸ на крају септембра 2020. године.

Банка је и током претходне године била у групи системски значајних банака, са значајним учешћем у активи и капиталу банкарског сектора. На крају трећег квартала 2020. године Банка у активи банкарског сектора учествује са 10,2%, док по обиму укупног капитала учествује са 10,4%. Банка се у сектору и даље истиче по обиму девизне штедње становништва. На крају 2020. године штедни депозити становништва износе ЕУР 1.819,9 милиона.

Пословну 2020. годину обележиле су активности на завршетку процеса приватизације Банке. У фебруару 2020. године потписан је Уговор између Министарства финансија Републике Србије и Нове Љубљанске банке д.д. Љубљана, Словенија, о купопродаји 83,23% обичних акција Комерцијалне банке а.д. Београд. Након тога, од марта 2020. године започео је „closing process“, процес преузимања (аквизиције) Банке који је успешно завршен 30.12.2020. године.

Поред активности везаних за приватизацију Банке у 2020. години пред менаџмент Банке су као кључни циљеви постављени сигурно, стабилно и профитабилно пословање. Наведени циљеви су остварени у мери колико је ситуација пандемије COVID-19 то дозволила. Банка је остварила раст билансне активе и пословни добитак уз високу ликвидност и високу адекватност капитала.

Укупан капитал Банке, као један од кључних показатеља сигурности пословања, у 2020. години је незнатно смањен и под утицајем је реализоване расподеле добитка из 2019 на дивиденде власницима обичних и преференцијалних акција. На крају 2020. године Банка располаже са укупним капиталом у износу од РСД 74.086,9 милиона или ЕУР 630,1 милион. Показатељ адекватности капитала Банке на крају 2020. године, износи 32,50%.

Након измена спроведених у претходним годинама, услуге становништву Банка је пружала кроз мрежу од 203 експозитуре груписаних у шест Пословних центара и Филијалу Косовска Митровица. Рад са правним лицима обављао се кроз три Сектора за рад са малом и средњом привредом и Сектора за рад са привредом - великим клијентима.

Друштво у коме живимо и радимо почива на интернету и електронском пословању сада већ и низ година што је утицало да и Банка имплементира савремене технологије у своје пословање. Потпуно свесна ових промена и потреба, Банка је као један од значајних циљева поставила и наставак дигитализације пословања и током 2020. године. Услуге дигиталног банкарства Банке су показале свој пуни ефекат и значај за пословање управо у току 2020. године и ванредним условима пословања какви до сада нису забележени. Банка већ данас пружа, по највишим стандардима, готово све услуге дигиталног банкарства својим клијентима на исти начин како су ове услуге доступне и корисницима у најразвијенијим земљама света. Банка, спроводи и процес интерне дигитализације за унапређење постојећих пословних процеса, односно повећање ефикасности и квалитета рада.

6 НБС, Макроекономска кретања у Србији, јануар 2021 .

7 НБС, Извештај о инфлацији, новембар 2020.

8 НБС, Извештај о инфлацији, новембар 2020

У току 2020. године, у условима присутне пандемије COVID-19, Банка је предузимала све потребне мере за квалитетно управљање пословним ризицима. Мере за управљање ризицима, које је Банка преузимала претходних година, су допринеле да и 2020. годину успешно заврши. Највећи ризик у пословању Банке и банкарског сектора и даље је кредитни ризик. Као резултат успостављеног система управљања ризицима, и примене регулативе НБС, Банка је и током 2020. године, успела да показатељ ненаплативих кредита

(НПЛ) одржи на прихватљивом нивоу. На крају 2020. године показатељ НПЛ је износио 7,8%.

Банка је 2020. годину завршила са добитком пре опорезивања од РСД 4.192,8 милиона. Добитак остварен у претходне четири године и висока вредност показатеља адекватности капитала, омогућили су Банци да формира додатни износ резерви из добити. На крају 2020. године резерве су веће за РСД 3.341,2 милиона у односу на крај 2019. године.

Финансијски циљеви Банке (у %)	2020. остварено	2020. план
Раст активе	6,3	3,3
Добитак пре опорезивања (РСД милиони)	4.193	5.217
РОА	0,9	1,2
РОЕ - укупан капитал	5,6	6,9
Каматна маржа (нето приходи од камата / просечна актива)	2,7	2,8
Cost/Income рацио	67,9	65,7

2. МАКРОЕКОНОМСКИ УСЛОВИ ПОСЛОВАЊА

Према извештају Међународног монетарног фонда (ММФ), објављеног октобра 2020. године, пројекција глобалног кретања светске привреде за 2020. годину је -4,4%⁹ што је 0,8 пп изнад претходне процене из јуна 2020. године. За земље из групе развијених економија, пројекција раста за 2020. годину је -5,8%¹⁰, што је 2,3 пп више од процене из јуна 2020. године. За економију Сједињених Америчких Држава очекује се најпре пад од 4,3% у 2020. години, а потом раст од 3,1% у 2021. години¹¹. Значајнији пад економске активности је процењен за земље еуро зоне и износи -8,3% у 2020. години док је процењен раст од 5,2% у 2021. години¹². Привреда Јапана ће највероватније забележити пад од -5,3% на крају 2020. године док ММФ предвиђа раст од 2,3% у 2021. години¹³. У сегменту „растућа тржишта и земље у развоју“ предвиђа се пад економске активности од -3,3% у 2020. години, и раст од 6,0% у 2021. години. Процене економског раста за Кину су много боље него за све друге земље, а предвиђа се да ће раст износити 1,9% у 2020. години и 8,2% у 2021. години¹⁴. Према извештају ММФ-а за Србију процена пада БДП-а за 2020. годину износи -2,5%, док је процена за 2021. годину много оптимистичнија и износи 5,5%.¹⁵

На међународном финансијском тржишту и током 2020. године била је присутна разноликост монетарних политика водећих централних банака, Федералних резерви (ФЕД, САД), Европске централне банке (ЕЦБ), Швајцарске националне банке (СНБ). Федералне резерве су у марту 2020. године спустиле референтну стопу за 1,0пп (0,00-0,25%), Европска централна банка је последњи пут у септембру 2019. године смањила референтну стопу за 0,10пп (-0,5%), Банка Енглеске је почетком 2020. године смањила каматну стопу за 0,15пп (0,10%). Швајцарска национална банка је референтну каматну стопу у току 2020. године задржала на нивоу -0,75%¹⁶.

Европска централна банка (ЕЦБ) је током 2020. године наставила са нето куповином у оквиру програма куповине aktive (APP) у вредности ЕУР 20 милијарди месечно, који ће трајати док се не започне са повећањем каматних стопа као и са додатном куповином aktive, у оквиру овог програма, у укупном износу ЕУР 120 милијарди до краја 2020. године¹⁷. Такође, ЕЦБ је током марта месеца 2020. године увела привремени програм куповине aktive (PEPP) за који се очекује да буде искоришћен у потпуном обиму од ЕУР 1.350 милијарди и трајаће до средине 2021. године.

Према процени ЕЦБ из децембра 2020. године, у основном сценарију, годишња инфлација еуро зоне, мерена хармонизованим индексом потрошачких цена (HICP стандардом), повећаће се са 0,2% у 2020. години, на 1,0% у 2021. години, те даље на 1,1% у 2022. години.¹⁸ Реални БДП еуро зоне, након пада од 15,0% у првој половини 2020. године, повећао се за 12,5% у трећем кварталу 2020. године што је знатно више од првих очекивања¹⁹. Очекује се да ће јачање мера за спречавање ширења вируса COVID-19, примењених крајем године, проузроковати поновни пад БДП-а у четвртм кварталу 2020. године. Боља ситуација се не очекује ни за први квартал 2021. године²⁰. Очекивања су да ће се БДП вратити на преткризни ниво (БДП из 2019. године) до средине 2022. године. Према пројекцијама ЕЦБ из децембра 2020. године, очекивана стопа раст БДП-а је -7,3% у 2020. години, 3,9% у 2021. години и 4,2% у 2022. години²¹.

На робном тржишту, током децембра 2020. године, настављен је раст цене сирове нафте. На раст цене нафте утицао је започет програм вакцинације у САД, спремност инвеститора за перузимање ризика након одобрења употребе прве вакцине против корона вируса, смањење залиха сирове нафте у САД, вест да Индија повећава увоз нафте као и очекивања да ће

9 IMF, World Economic Outlook, october 2020

10 IMF, World Economic Outlook, october 2020

11 IMF, World Economic Outlook, october 2020

12 IMF, World Economic Outlook, october 2020

13 IMF, World Economic Outlook, october 2020

14 IMF, World Economic Outlook, october 2020

15 IMF, World Economic Outlook, october 2020

16 НБС, Преглед дешавања на светском финансијском тржишту, 14-

18. децембар.2020

17 НБС, Извештај о инфлацији, новембар 2020.

18 ECB, Eurosystem staff macroeconomic projections for the euro area, December 2020, tab 2

19 ECB, Eurosystem staff macroeconomic projections for the euro area, December 2020

20 ECB, Eurosystem staff macroeconomic projections for the euro area, December 2020

21 ECB, Eurosystem staff macroeconomic projections for the euro area, December 2020, tab 1

политика ФЕД-а задржати притисак на вредност долара²². Цена нафте типа Брент се на крају 2020. године (14-18.12.2020. године) кретала у опсегу од УСД 50,02 до УСД 52,00 за барел²³.

У Републици Србији, након опоравка многих привредних сектора крајем претходне године, прелиминарна процена Републичког завода за статистику је пад БДП-а за 2020. годину, од -1,1%. Пројекција кретања БДП-а за 2021. годину је задржана на нивоу од 6,0%²⁴. Раст БДП-а у 2022. и 2023. години требало би да остане на нивоу од 4,0%²⁵. Међугодишња инфлација је и даље под контролом и креће се око 2,0% у просеку за последњих седам година. Стопа међугодишње инфлације на крају децембра 2020. године износила је 1,3%²⁶. У складу са меморандумом НБС циљана стопа укупне инфлације за период од јануара 2021. до децембра 2023. године кретаће се у границама циља 3,0%±1,5пп. Анкета о радној снази Републичког завода за статистику показује да стопа незапослености за трећи квартал 2020. године износи 9,0%²⁷. Укупна вредност спољнотрговинске размене у периоду јануар-новембар 2020. године износила је ЕУР 36,3 милијарди²⁸. Нето прилив страних директних инвестиција (СДИ), за првих једанаест месеци 2020. године износио је ЕУР 2,2 милијарде²⁹. Јавни дуг централне државе на крају новембра 2020. године износио је ЕУР 26,7 милијарди што представља 56,8% БДП-а³⁰.

Премија ризика Србије, мерена ЕМВИ индексом (индекс обвезница земаља у развоју) за дуг у ЕУР, је током трећег квартала 2020. године пала да би на крају септембра износила 225 б.п. и додатно се смањила за 17 б.п. током октобра 2020. године³¹.

У току 2020. године на Београдској берзи је остварен укупан промет од РСД 48,8 милијарди односно ЕУР 414,6 милиона што представља смањење у односу на 2019. годину (-46,9%).

Реализовано је 18.098 трансакција (-41,8%) и остварена је тржишна капитализација од РСД 523,4 милијарди. Берзански индекс Belex line завршио је 2020. годину на вредности 1.566,03 (-9,31%) док је индекс Belex15 достигао вредност 748,61 (-6,62%)³².

Кретање БДП-а

У 2019. години остварен је привредни раст од 4,2%³³ што је незнатно мање него у 2018. години када је био на рекордно високом нивоу у претходној деценији. Привредна активност је наставила позитивна кретања и током првог квартала 2020. године до проглашења глобалне пандемије вируса COVID-19. У првом кварталу 2020. години раст БДП-а износи је чак 5,2%³⁴ у односу на претходну годину. У другом кварталу исте године већ је забележен пад БДП-а од -6,3%³⁵. У трећем кварталу 2020. године пад БДП-а је умањен и износио је -1,4%³⁶ при чему је највећи део процеса опоравка привреде завршен. Кључни позитивни допринос кретању БДП-а, са производне стране дала је индустријска производња која се опоравила од првобитног шока. Позитиван допринос привредној активности дала је и пољопривредна производња захваљујући доброј сезони. Сектор услуга је остварио благи опоравак, али има негативан утицај на БДП као и сектор грађевинарства.³⁷ Процена кретања БДП-а за четврти квартал је -1,6%³⁸ м.г. Индустријска производња у новембру 2020. године остварила међугодишњи пад од 1,4%, а у периоду јануар-новембар остварен је укупни раст физичког обима од 0,1%³⁹. У трговини на мало промет робе у првих једанаест месеци 2020. године у односу на исти период претходне године повећан је за 4,8% (у текућим ценама)⁴⁰. У периоду јануар-новембар 2020. године, услед присутне пандемије и рестриктивних мера, забележен је и пад броја ноћења иностраних туриста за 49,4% (међугодишње)⁴¹.

22 НБС, Преглед дешавања на светском финансијском тржишту, 14-18. децембар 2020.

23 НБС, Преглед дешавања на светском финансијском тржишту, 14-18.12.2020.

24 НБС, Макроекономска кретања у Србији, јануар 2021.

25 МФИН, Фискална стратегија за 2021. годину са пројекцијама за 2022. и 2023. годину

26 РЗС, Саопштење за јавност, 12.1.2021.

27 РЗС, Анкета о радној снази, трећи квартал 2020.

28 МФИН, Текућа макроекономска кретања, јануар 2021.

29 НБС, Макроекономска кретања у Србији, јануар 2021.

30 МФИН, Табела-јавни дуг Републике Србије, јануар 2021.

31 НБС, Извештај о инфлацији, новембар 2020.

32 Београдска берза, годишње статистике, 2020.

33 НБС, Макроекономска кретања у Србији, децембар 2020.

34 НБС, Макроекономска кретања у Србији, јануар 2020.

35 НБС, Основни макроекономски показатељи, децембар 2020.

36 НБС, Макроекономска кретања, децембар 2020.

37 МФИН, Текућа макроекономска кретања, јануар 2021.

38 НБС, Макроекономска кретања у Србији, јануар 2021.

39 МФИН, Текућа макроекономска кретања, јануар 2021.

40 МФИН, Текућа макроекономска кретања, јануар 2021.

41 МФИН, Текућа макроекономска кретања, јануар 2021.

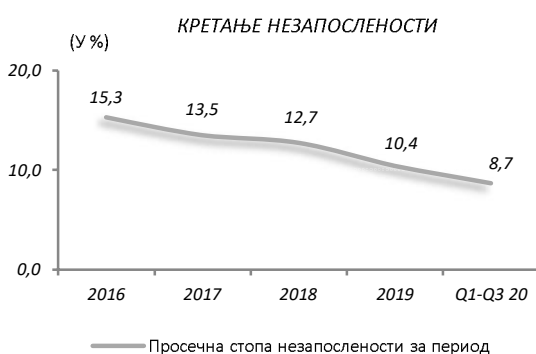

Запосленост/незапосленост

На тржишту рада током прва три квартала 2020. године није било битнијих осцилација упркос мерама за сузбијање присутне пандемије. Према подацима из Анкете о радној снази на крају трећег квартала 2020. године стопа незапослености остала је једноцифрена и износила је 9,0% и незнатно је мања него у истом периоду 2019. године када је износила 9,5%.⁴² Стопа запослености за исти период износи 49,9%. У трећем кварталу 2020. године број запослених лица је незнатно смањен за 2.100, а број незапослених лица је мањи за 16.300 у односу на исти период 2019. године⁴³. У оквиру броја укупно запослених лица дошло је до смањења броја неформално запослених за 42.900 и повећања броја формално запослених за 40.700⁴⁴ у односу на исти период претходне године. Просечна нето зарада у периоду јануар-октобар 2020. године износила је РСД 59.370 (ЕУР 511) и повећана је за 9,4% у односу на исти период 2019. године⁴⁵.

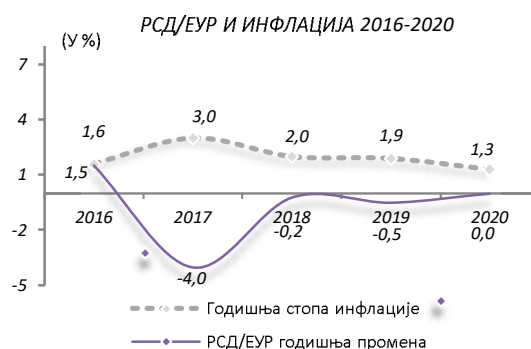

Извор: Републички завод за статистику, Анкета о радној снази

Инфлација

Међугодишња инфлација на крају 2019. године је износила 1,9%. Почетком 2020. године стопа међугодишње инфлације је износила 2,0% у јануару, да би на крају децембра износила 1,3%

међугодишње⁴⁶. Услед ниских инфлаторних притисака, стабилног кретања на девизном тржишту у периоду јануар-децембар стопа инфлације се одржавала на ниском нивоу. Највећи утицај на кретање инфлације у 2020. години имало је кретање цене поврћа, воћа и нафтних деривата⁴⁷. Утицај на раст инфлације имале су цене услуга, прерађене хране и цене цигарета. Највећи утицај на пад инфлације имало је смањење цене нафтних деривата. Према пројекцији НБС међугодишња инфлација би током 2022. године требало да се постепено приближава централној вредности циља 3,0%⁴⁸.

Референтна каматна стопа

Народна банка Србије је почетком децембра 2020. године додатно снизила референтну каматну стопу (РКС) на ниво 1,00%, након три смањења током године (у марту, априлу и јуну). При доношењу овакве одлуке Народна банка Србије је имала у виду потребу пружања додатне помоћи домаћој економији, поновно погоршање здравствене ситуације и успоравање привредног опоравка Европске уније као главног партнера домаће привреде. Одговорна економска политика створила је додатни простор монетарној политици и јавним финансијама, да одговоре актуелној кризи без утицаја на постигнуту ниску стопу инфлације и друге макроекономске показатеље. Према подацима Републичког завода за статистику, међугодишња инфлација у децембру 2020. године износила је 1,3% док су очекивања за кретање стопе БДП-а повољнија и према прелиминарној процени износи -1,1%, међугодишње. Додатним смањењем РКС, у условима ниске и стабилне инфлације, Народна банка Србије је дала

42 РЗС, Анкета о радној снази, трећи квартал 2020.

43 РЗС, Анкета о радној снази, трећи квартал 2020.

44 РЗС, Анкета о радној снази, трећи квартал 2020.

45 НБС, Макроекономска кретања у Србији, јануар 2021.

46 РЗС, Саопштење, Индекс потрошачких цена, децембар 2020.

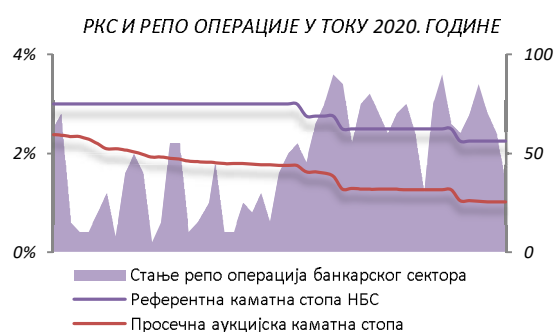
47 НБС, Макроекономска кретања у Србији, јануар 2021.

48 НБС, Макроекономска кретања у Србији, јануар 2021.

додатну подршку расту кредитне активности привреде и становништва. Укупни кредити банкарског сектора су у новембру 2020. године забележили су међугодишњи раст од 11,7%.⁴⁹

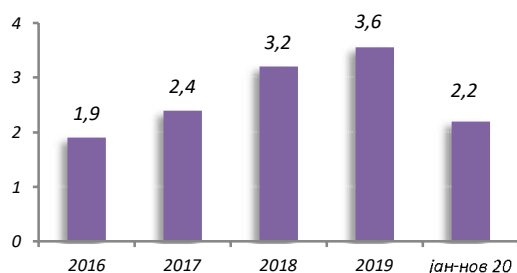
Просечна пондерисана РЕПО стопа на крају 2020. године износила је 0,10% док је на крају 2019. године износила 1,02%⁵⁰. Обим РЕПО трансакција НБС и пословних банака током 2020. године се кретао у распону од минималних РСД 0,2 милијарде до максималног обима од РСД 110,0 милијарди, да би се крај године завршио са РСД 14,6 милијарди.

Стране директне инвестиције

Стране директне инвестиције (СДИ), у току 2019. године, достигле су износ од ЕУР 3,6 милијарди⁵¹. Обим нето СДИ, за једанаест месеци 2020. године, достиже обим од ЕУР 2,2 милијарде⁵². Највећи део СДИ био је усмерен ка прерађивачкој индустрији, од чега посебно у аутомобилску, металску, прехранбену и индустрију аутомобилских гума.

СТРАНЕ ДИРЕКТНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ (млрд ЕУР)

49 НБС, Макроекономска кретања у Србији, јануар 2021.

50 НБС, операције на отвореном тржишту

51 МФИН, Табела 1, Основни индикатори макроекономских кретања, 4.2.2021.

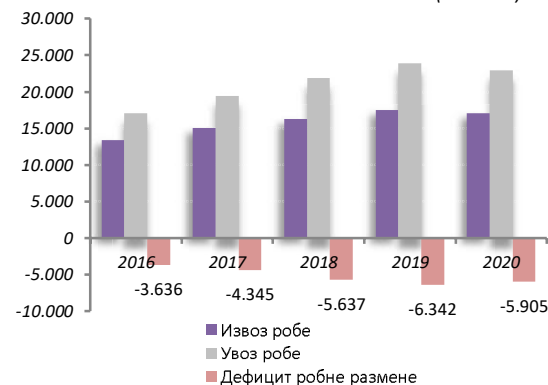
52 НБС, Макроекономска кретања у Србији, јануар 2021.

Поменуте инвестиције су, између осталог допринеле даљем повећању запослености, расту производње и извоза прерађивачке индустрије. Укупан дефицит текућег рачуна платног биланса Републике за 2019. годину износио је ЕУР 3,2 милијарде и у потпуности је био покривен СДИ. Учешће дефицита платног биланса у БДП-у износило је 6,9%. За првих десет месеци 2020. године дефицит текућег рачуна је износио ЕУР 1,7 милијарди⁵³ и у целини је покривен износом СДИ.

Спољнотрговинска размена

Укупна спољнотрговинска размена Републике Србије у периоду јануар-децембар 2020. године, износила је ЕУР 40,0 милијарди⁵⁴. У поређењу са истим периодом 2019. године (ЕУР 41,4 милијарде) овај обим размене представља смањење од свега -3,4%. Извоз робе, за дванаест месеци 2020. године, достигао је вредност од ЕУР 17,1 милијарда, док је увоз робе износио ЕУР 23,0 милијарде. Спољнотрговински дефицит робне размене износио је ЕУР 5,9 милијарде што је смањење од -6,8%⁵⁵ у односу на исти период претходне године.

СПОЉНОТРГОВИНСКА РАЗМЕНА (млн ЕУР)

У периоду јануар-новембар 2020. године, најзначајнији извозни производи били су електричне машине, апарати и уређаји са учешћем од 12,3%, а затим поврће и воће са 5,1⁵⁶. Значајан удео извезене робе чинили су житарице и производи од жита, погонске машине и уређаји и производи од каучука⁵⁷. Најзначајнији увозни производи су електричне машине и апарати, медицински и

53 МФИН, Табела 1, Основни индикатори макроекономских кретања, 4.1. 2021.

54 МФИН, Табела 1, Основни индикатори макроекономских кретања, 4.1. 2021.

55 МФИН, Табела 1, Основни макроекономски индикатори, 4.2. 2021.

56 МФИН, Текућа макроекономска кретања, јануар 2021.

57 МФИН, Текућа макроекономска кретања, јануар 2021.

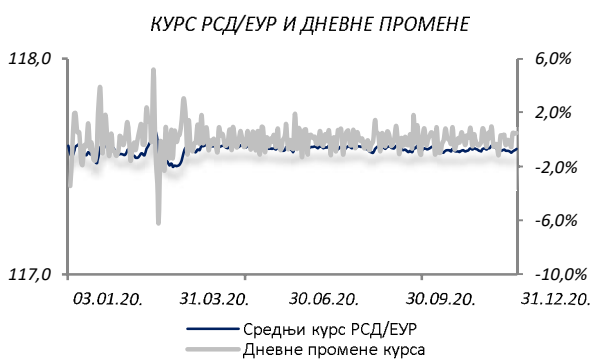

фармацеутски производи, индустријске машине за општу употребу, друмска возила, нафта и нафтни деривати⁵⁸. Главни спољнотрговински партнери Србије из ЕУ су Италија и Немачка и у 2020. години, а затим Кина и Русија⁵⁹.

Курс ЕУР/РСД

Курс ЕУР/РСД на крају 2020. године износио је 117,58 и минимално је промењен у односу на курс са краја 2019. године (117,59). Током 2020. године курс ЕУР/РСД се кретао у распону од 117,50 до 117,59 РСД за један ЕУР. Кретање курса динара било је под утицајем знатно измењених макроекономских показатеља који су и бољи од показатеља земаља у окружењу, задржаног кредитног рејтинга земље (Агенције S&P, Fitch⁶⁰), великим приливом страних директних инвестиција у периоду јануар-новембар 2020. године. У току 2020. године динар је остао непромењен према евр, док је апресирао у односу на долар за 9,7%. И током 2020. године Народна банка Србије (НБС) је интервенисала на међубанкарском девизном тржишту (МДТ) кроз куповину и продају девиза, и на тај начин спречавала веће дневне осцилације вредности динара.

Бруто девизне резерве НБС на крају децембра 2020. године достигле су износ ЕУР 13,5 милијарди и повећане су у односу на децембар 2019. године за ЕУР 0,1 милијарду⁶¹.

Буџетски дефицит/суфицит

У току 2020. године, на нивоу опште државе, забележен је укупан фискални дефицит у износу од РСД 442,8 милијарди⁶². Пад прихода у посматраном периоду последица је негативних ефеката које је донела пандемија корона вируса, док је повећање расхода

последица давања значајних средстава привреди и становништву ради превазилажења негативних ефеката кризе.

Извор: МФИН (консолидовани фискални резултат)

У току 2020. године забележен је дефицит буџета Републике у износу од РСД 459,1 милијарди⁶³. У поменутом периоду наплаћени су приходи у износу РСД 1.257,4 милијарди, а реализовани расходи у износу РСД 1.716,5 милијарди. У децембру 2020. године остварен је буџетски дефицит у износу РСД 84,3 милијарде. У децембру је наплаћено прихода од РСД 118,0 милијарди буџетских прихода и највећи део истих су порески приходи (РСД 102,2 милијарде)⁶⁴. Порески приходи се односе на уплату ПДВ-а и акциза у буџет. Расходи буџета у децембру износе РСД 202,3 милијарде.⁶⁵ Повељнији фискални резултати остварени у претходне три године, пре појаве пандемије COVID-19, су резултат фискалне консолидације расхода буџета као и повећања прихода услед раста БДП-а и боље наплате пореза.

Јавни дуг

Јавни дуг Републике Србије (централног нивоа државе), према расположивим подацима на крају 2020. године износио је ЕУР 26,7 милијарди⁶⁶ што чини 56,8% БДП. У односу на исти период 2019. године, према расположивим подацима Министарства финансија, поменути износ јавног дуга представља повећање за ЕУР 2,7 милијарди. У ситуацији пандемије корона вируса и предузетих економских мера Владе у циљу помоћи привреди и становништву, учешће јавног дуга у БДП-у је повећано у односу на исти период претходне године (56,8%). Према

58 МФИН, Текућа макроекономска кретања, јануар 2021.

59 МФИН, Текућа макроекономска кретања, јануар 2021.

60 НБС, Макроекономска кретања у Србији, јануар 2021.

61 НБС, табела – основни монетарни агрегати, 25. јануар 2021

62 МФИН, Саопштење за децембар 2020.

63 МФИН, Саопштење за децембар 2020.

64 МФИН, Саопштење за децембар 2020.

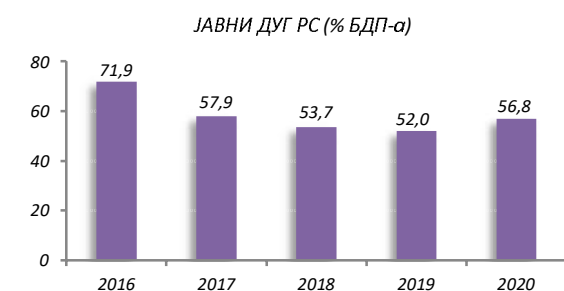
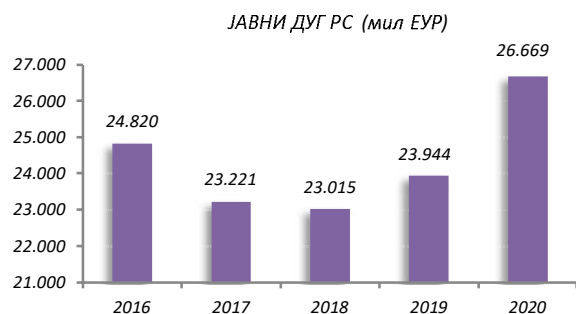
65 МФИН, Саопштење за децембар 2020.

66 МФИН, Табела-јавни дуг Републике Србије, фебруар 2020.

Ребалансу Буџета за 2020. годину јавни дуг ће до краја 2020. године остати испод 60% БДП-а, а од 2021. године ће се вратити на тренд смањења⁶⁷.

Посматрајући валутну структуру јавног дуга Републике Србије око 50% је у еврима, 13% у доларима (децембар 2020. године). По структури каматних стопа, око 86% јавног дуга Републике Србије је по фиксним каматним стопама⁶⁸.

Према подацима Управе за јавни дуг Републике Србије стање дуга државних хартија од вредности на крају децембра 2020. године износи РСД 947,7 милијарди и ЕУР 2,6 милијарде⁶⁹. У току 2020. године емитоване су две емисије државних еврообвезница деноминираних у ЕУР и УСД. У мају 2020. године емитована је серија Serbia 3, деноминираних у ЕУР, обима ЕУР 2,0 милијарде, на рок од 7 година, по извршној стопи од 3,375%⁷⁰. У децембру 2020. године емитована је серија Serbia 1, деноминираних у УСД, обима УСД 1,2 милијарде, на рок од 10 година, по извршној стопи од 2,350%⁷¹ и чији ће се највећи део искористити за превремени откуп еврообвезнице из 2011. године која има знатно већу цену за јавни дуг (7,500%).

Спољни дуг

Према подацима НБС на крају септембра 2020. године укупан спољни дуг, јавног и приватног сектора, је износио ЕУР 30,7⁷² милијарди и у односу на исти период 2019. године повећан је за ЕУР 2,5 милијарди. У посматраном периоду спољни дуг приватног сектора је повећан ЕУР 1,3 милијарде, док је спољни дуг јавног сектора повећан ЕУР 1,2 милијарде⁷³. Индикатор екстерне солвентности, представљен као однос висине спољног дуга и вредности извоза робе и услуга, на крају септембра 2020. године је благо погоршан, и износи 139,6%, (почетак године 121,0%)⁷⁴.

67 НБС, Макроекономска кретања у Србији, јануар 2021.

68 Управа за јавни дуг РС, Месечни извештај, децембар 2020.

69 Управа за јавни дуг РС, Месечни извештај, децембар 2020.

70 Управа за јавни дуг РС, Месечни извештај, децембар 2020.

71 Управа за јавни дуг РС, Месечни извештај, децембар 2020.

72 НБС, спољни дуг РС према дужницима од 30. децембра 2020.

73 НБС, спољни дуг РС према дужницима од 30. децембра 2020.

74 НБС, Показатељи екстерне позиције Србије од 11. јануар 2021.

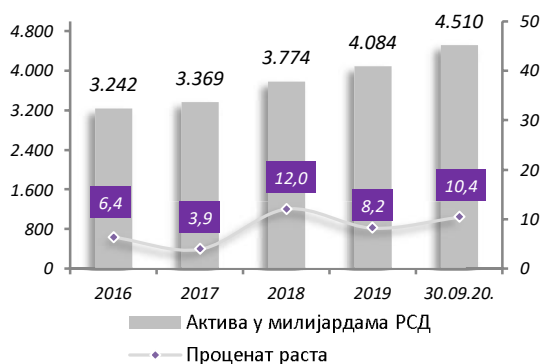
3. БАНКАРСКИ СЕКТОР РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ФИНАНСИЈСКИ ПОЛОЖАЈ БАНКЕ

3.1. Банкарски сектор

На крају новембра 2020. године, банкарски сектор Републике Србије, чини укупно 26 банака са 22.890 запослених⁷⁵. Укупна актива је достигла износ од РСД 4.509,8 милијарди, а укупни капитал износ РСД 717,0 милијарди на крају септембра 2020. године. Десет највећих банака по билансној активи чини 80,0% укупне aktive банкарског сектора.

Билансна актива банкарског сектора у току првих девет месеци 2020. године порасла је за 10,4% у односу на крај 2019. године, док је укупан капитал повећан за 1,6%.

КРЕТАЊЕ БАНКАРСКОГ СЕКТОРА

КРЕТАЊЕ БАНКАРСКОГ СЕКТОРА

И током прва три квартала 2020. године настављен је тренд смањења каматних стопа на динарске новоодобрене кредите привреди и становништву. Каматна стопа на динарске кредите привреди у октобру 2020. године износила је 3,4%, а каматна стопа на кредите становништву је спуштена на нови минимум од 8,6%.⁷⁶ Упркос присутној пандемији COVID-19, кредитна активност сектора наставила је да расте посебно током прве половине 2020. године. Укупни домаћи кредити су у октобру 2020. године забележили раст од 12,1%⁷⁷ м.г. и очекује се наставак таквог тренда у будућем периоду као резултат ублажавања монетарне политике. И током анализираног периода 2020. године као и 2019. године банкарски сектор је располагао значајним вишковима ликвидних средстава, имајући у виду ратио ликвидности од 2,1⁷⁸ на крају октобра 2020. године. Вишак ликвидних средстава пословне банке су пласирале углавном у државне хартије од вредности и РЕПО операције НБС. На крају септембра 2020. године стање пласмана банака по РЕПО трансакцијама износило је РСД 30,0⁷⁹. Удео хартија од вредности износио је 16,8%, а готовине и средстава код Централне банке 16,1% у активи банкарског сектора (на дан 30. септембар 2020. године).

КРЕДИТНА АКТИВНОСТ СЕКТОРА

Учешће бруто НПЛ кредита у укупним бруто кредитима, на крају септембра 2020. године износило је 3,4% док је на крају децембра 2019. године износио 4,1%⁸⁰. Исправке вредности НПЛ кредита покривају 62,4%⁸¹ бруто НПЛ кредита на крају септембра 2020. године.

76 НБС, Макроекономска кретања у Србији, децембар 2020.

77 НБС, Макроекономска кретања у Србији, децембар 2020.

78 НБС, Макроекономска кретања у Србији, децембар 2020.

79 НБС, Преглед аукцијске трговине хов којима НБС обавља операције на отвореном тржишту за 2020.

80 НБС, Кључни макропруденцијални индикатори Републике Србије, табела 1.1.

81 НБС, Кључни макропруденцијални индикатори Републике Србије, табела 1.1.

75 НБС, Макроекономска кретања у Србији, јануар 2021., стање на крају новембра 2020.

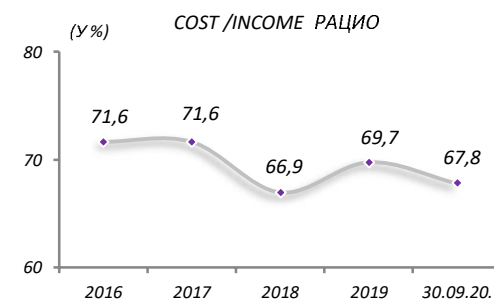
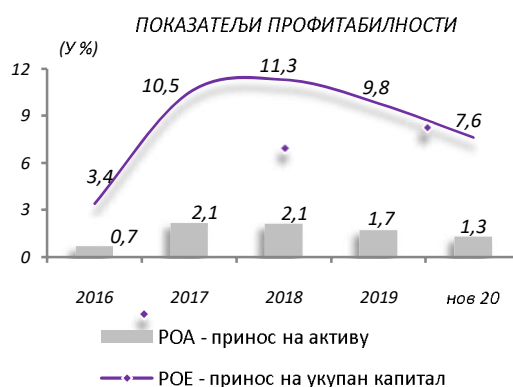
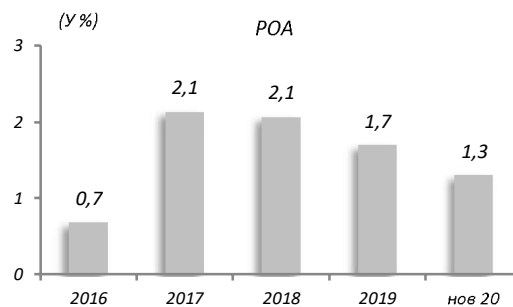
И током посматране 2020. године и проблема очувања радних места, отплате кредита и других потешкоћа девизна штедња становништва је имала тенденцију стабилног раста. На крају новембра 2020. године укупна девизна штедња становништва достиже износ од ЕУР 10,9 милијарди⁸², што представља повећање у односу на крај 2019. године за 4,5%. Укупна штедња становништва, у истом периоду, достиже износ од ЕУР 11,7⁸³ милијарди што представља раст од 5,2% у односу на крај 2019. године.

Просечна вредност показатеља адекватности капитала банкарског сектора, на дан 30. септембра 2020. године износи 22,4%⁸⁴. У односу на прописани минимални показатељ од 8,0%, постигнута вредност од 22,4% говори о адекватној капитализованости банкарског сектора. На крају септембра 2020. године, акцијски капитал банкарског сектора износи РСД 390,4 милијарде.

На крају новембра 2020. године, кредитно задужење пословних банака према иностранству (дугорочни и краткорочни кредити), износило је РСД 279,3 милијарде и повећано је 17,4% у односу на исти период 2019. године⁸⁵.

Током прва три квартала 2020. године банкарски сектор је забележио међугодишњи пад профитабилност. На крају трећег квартала 2020. године остварен је позитиван нето финансијски резултат, пре опорезивања, у износу од РСД 43,4 милијарде. У посматраном периоду 19 банака су пословале позитивно са укупним добитком РСД 44,6 милијарди, док су 7 банака пословале са укупним губитком од РСД 1,2 милијарди.

Cost/Income ратио има тренд снижавања, након повећања у току 2019. године, и износи 67,8% (на дан 30.09.2020. године).

82 НБС, табела 1.1.20.-Штедња становништва код банака, 23.12.2020.

83 НБС, табела 1.1.20.-Штедња становништва код банака, 23.12.2020.

84 НБС, Макроекономска кретања у Србији, децембар 2020.

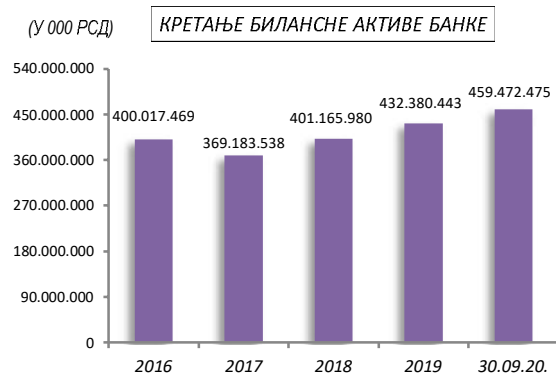
85 НБС, Обавезе банака према иностранству, табела 2.5., 23.12.2020.

3.2. Финансијски положај Банке у односу на сектор

Са износом билансне активе од РСД 459.472,5 милиона, Банка је на дан 30.09.2020. године заузимала 10,2% банкарског сектора односно била је треће рангирана. Према доступним подацима на интернет презентацији НБС, учешће Банке у банкарском сектору на крају 2019. године било је 10,6%.

Дати кредити и потраживања Банке на дан 30.09.2020. године износе РСД 211.796,3 милиона што представља 7,4% тржишног учешћа Банке. На крају 2019. године Банка је имала 7,9% учешћа у банкарском сектору са износом од РСД 205.586,5 милиона датих кредита и потраживања.

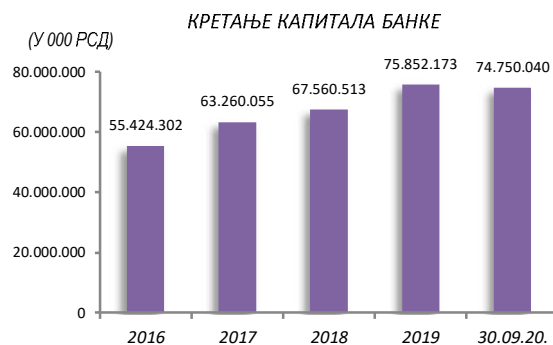
Напомена: због упоредивости са претходним годинама графикон приказује дате кредите Банке без осталих пласмана и потраживања

Учешће депозита и осталих обавеза Банке у укупним депозитима банкарског сектора износило је 10,3% на дан 30.09.2020. (РСД 376.841,4 милиона), а на крају 2019. године износило је 10,4 % (РСД 340.338,9 милиона).

Напомена: Због упоредивости са претходним годинама графикон приказује депозите Банке без осталих обавеза и кредитних линија

Посматрајући позицију укупан капитал Банка је на дан 30.09.2020. године заузимала 10,4% банкарског тржишта (РСД 74.750,0 милиона), а на крају 2019. године имала је учешће од 10,7% банкарског сектора (РСД 75.852,2 милиона).

4. ОРГАНИ УПРАВЉАЊА, ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА И КОРПОРАТИВНО УПРАВЉАЊЕ

4.1. Управни одбор Банке

Управни одбор Банке је формиран у складу са Законом о банкама, Статутом Банке и чини га најмање 5 (пет) чланова, укључујући и председника, од којих најмање једна трећина чланова морају бити лица независна од Банке. Чланове Управног одбора Банке именује Скупштина акционара Банке на период од четири године. Предлог одлуке о именовању председника и чланова Управног одбора Банке утврђује Управни одбор Банке, на предлог акционара.

Чланови Управног одбора Банке на дан 31. децембар 2020. године су:

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	АКЦИОНАР / ЧЛАН НЕЗАВИСАН ОД БАНКЕ	ФУНКЦИЈА
Archibald Kremser	NLB d.d. Slovenija	Председник
Blaž Brodnjak	NLB d.d. Slovenija	Члан
Uršula Kovačić Košak	NLB d.d. Slovenija	Члан
Igor Zalar	NLB d.d. Slovenija	Члан
Marko Jerič	NLB d.d. Slovenija	Члан
Vesna Vodopivec	NLB d.d. Slovenija	Члан
Nenad Filipović	Члан независан од Банке	Члан
Guy Richard Steel Stevens	Члан независан од Банке	Члан
Dragan Đurićin	Члан независан од Банке	Члан

Надлежности Управног одбора Банке дефинисане су чланом 73. Закона о банкама и чланом 27. Статута Банке

Кворум за рад и одлучивање Управног одбора Банке постоји ако седници присуствује већина од укупног броја чланова Управног одбора Банке. Председник и сваки члан имају право на по један глас.

4.2. Извршни одбор Банке

Извршни одбор се састоји од председника Извршног одбора, заменика председника Извршног одбора и најмање три члана. Мандат чланова Извршног одбора Банке укључујући и председника и заменика председника је четири године од дана именовања.

Чланови Извршног одбора Банке на дан 31. децембар 2020. године су:

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	ФУНКЦИЈА
др Владимир Медан	Председник
др Уна Сикимић	Заменик председника
Драгиша Станојевић	Члан
др Мирослав Перић	Члан
Павао Марјановић	Члан

Надлежности Извршног одбора дефинисане су чланом 76. Закона о банкама и чланом 31. Статута Банке.

Кворум за рад и одлучивање Извршног одбора постоји ако седници присуствује већина од укупног броја чланова Извршног одбора. Извршни одбор доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова.

4.3. Одбор за праћење пословања Банке (Одбор за ревизију)

Одбор за праћење пословања Банке чине три члана, од којих су два чланови Управног одбора Банке који имају одговарајуће искуство из области финансија. Један члан Одбора за праћење пословања је лице независно од Банке. Чланови Одбора се бирају на период од четири године.

Чланови Одбора за праћење пословања на дан 31. децембар 2020. године су:

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	ФУНКЦИЈА
др Даниел Пантић	Председник
Дејан Хаџић	Члан
Александра Драговић Делић	Члан

Дужности Одбора за праћење пословања дефинисане су чланом 80. Закона о банкама и чланом 34. Статута Банке.

Кворум за рад и одлучивање Одбора за праћење пословања постоји ако седници присуствује већина од укупног броја чланова Одбора за праћење пословања.

Банка при избору чланова органа управљања примењује постојећу законску регулативу која регулише ову област првенствено Закон о банкама. У складу са Законом при избору чланова органа управљања, у ситуацији где је то предвиђено, Банка прибавља претходну сагласност Народне банке Србије на предложена именована за чланство у органима управљања.

4.4. Корпоративно управљање

Правила корпоративног управљања у Банци су заснована на одговарајућим законским прописима (првенствено Закон о банкама и Закон о привредним друштвима).

Надлежности и овлашћења свих органа Банке (Скупштина акционара, Управни одбор, Извршни одбор, Одбор за ревизију, Одбор за управљање активом и пасивом, Кредитни одбор), су заснована на одговарајућим законским прописима и дефинисана су интерним актима (Уговор о оснивању, Статут Банке, пословници о раду органа Банке и другим интерним актима).

Банка у свом пословању, у складу са Одлуком Извршног одбора Банке бр. 8373 од 09.04.2013. године, примењује Кодекс корпоративног управљања Привредне коморе Србије („Сл. гласник РС“, бр. 99/2012), који је усвојила Скупштина Привредне коморе Србије.

Правила корпоративног управљања имплементирана су кроз интерна акта Банке и у самој примени истих не постоје одступања.

Кодексом корпоративног управљања успостављени су принципи корпоративне праксе према којима се, у пословању, понашају и придржавају носиоци корпоративног управљања Банке. Циљ Кодекса је увођење добрих пословних обичаја у области корпоративног управљања, равноправан утицај свих заинтересованих страна, постојећих и потенцијалних акционара, запослених, клијената, органа Банке, државе и др. Коначан циљ је обезбеђење дугорочног и одрживог развоја Банке.

Текст Кодекса корпоративног управљања је објављен на интернет страници Банке (www.kombank.com/sr/o-nama/korporativno-upravljanje).

Опис промена у пословним политикама друштва

У току 2020. године Банка није вршила промене у документу Пословна политика.

Пословном политиком утврђују се основна начела пословања и дефинишу послови које Банка обавља у циљу испуњења пословних резултата и приоритета дефинисаних важећом Стратегијом и бизнис планом Банке, а која је заснована на:

- положају Банке на финансијском тржишту и стеченом поверењу клијената у Банку,
- пројекцијама основних параметара макроекономске политике и
- развојним циљевима Банке.

Пословна политика Банке је усаглашена и са Стратегијом управљања ризицима и Стратегијом управљања капиталом, као и са политикама управљања појединачним ризицима.

Банка послује самостално, по тржишним принципима, уз примену начела ликвидности, профитабилности и сигурности, уз поштовање закона, других прописа и општих принципа банкарског пословања у остваривању својих циљева на друштвено одговоран начин, у складу са темељним вредностима и пословном етиком.

Кодекс понашања и професионалне етике Банке

Банка у свом раду примењује и Правила понашања и професионалне етике Комерцијалне банке - Кодекс. Наведеним документом се утврђују општи етички принципи и обавезујућа правила професионалног понашања. Циљ Кодекса је представљање достигнутог стандарда добре банкарске праксе и основних принципа и правила пословне етике у форми обавезних правила понашања.

Поштовање правила и принципа из Кодекса представља предуслов за обављање пословних активности у духу пословног морала, добрих пословних обичаја и начела савесности и поштења. Примена Кодекса доприноси очувању изграђене репутације Банке, стварању и одржавању поверења у сигурност Банке и остваривању заједничких интереса запослених банке и клијената.

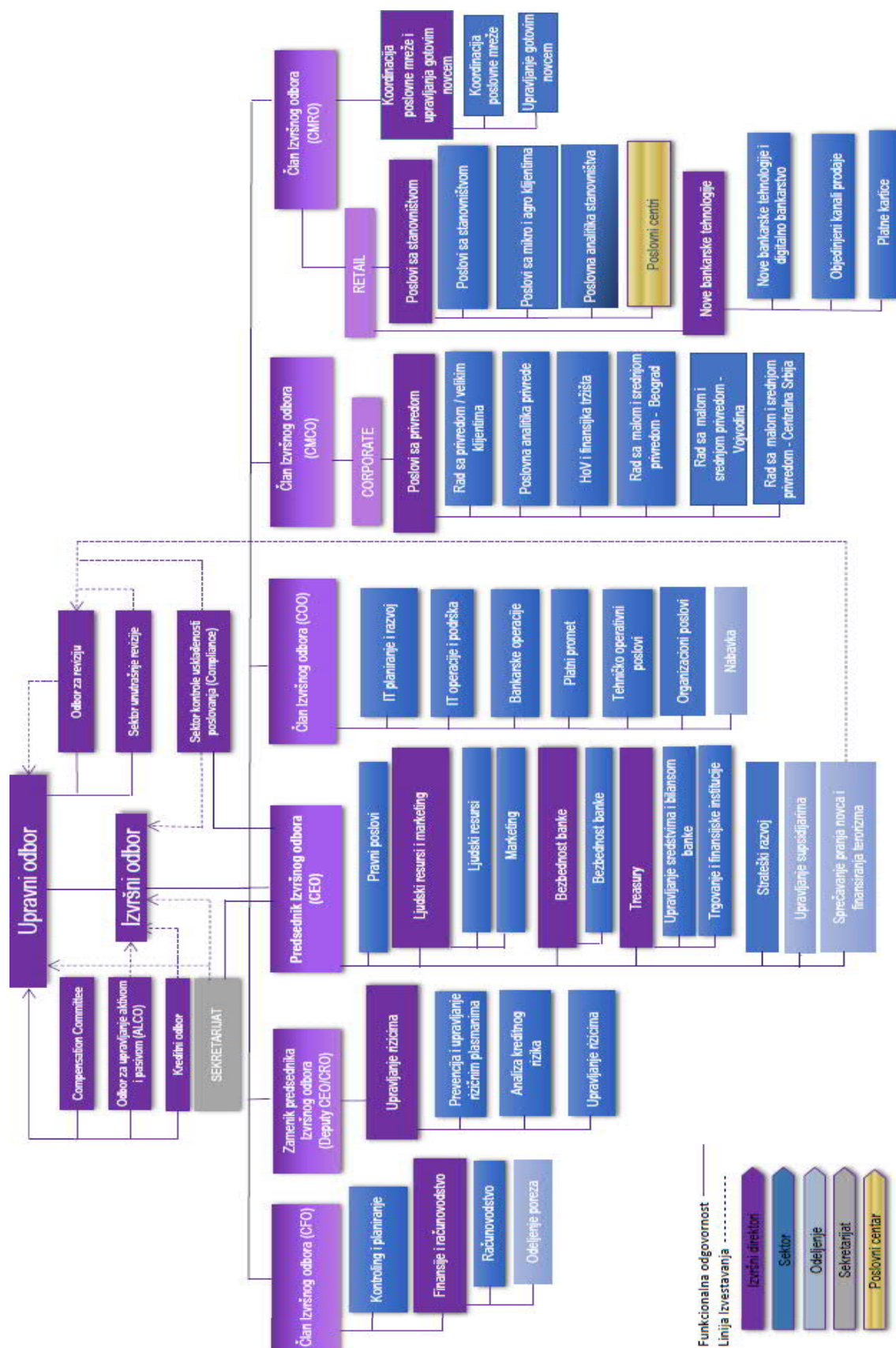
Одговорност за примену Кодекса имају сви запослени, чланови органа управљања, сва друга лица ангажована по основу уговора за обављање послова у Банци.

Понашање у складу са стандардним принципима пословне етике подразумева поштовање начела:

- законитост пословања,
- савесност и поштење,
- стручност и професионалност,
- поштовање и поверење,
- једнак третман и информисање клијената,
- равноправност и приватност.

4.5. Организациона структура Банке

Напомена: Организациона шема Банке на дан 31.12.2020.

5. ОГРАНЦИ БАНКЕ

У складу са новом организацијом пословне мреже, која је у пуној примени од марта 2018. године, Банка своје пословне активности обавља кроз мрежу Пословних центара, једне филијале и мреже експозитура, чији се број мења и прилагођава тржишним потребама, Сектора за рад са малом и средњом привредом (Београд, Војводина и Централна Србија), Сектора за рад са привредом-великим клијентима. Пословање се, у току 2020. године, обављало у Центри банке у Београду, 6 Пословних центара (намењених за рад са физичким лицима), 203 експозитуре и Филијали Косовска Митровица (за пословање на територији Косова и Метохије), 3 Сектора за

рад са малом и средњом привредом (Београд, Централна Србија, Војводина, намењених за рад са привредним клијентима) и Сектору за рад са великим клијентима-Београд.

Банка има и три зависна друштва који заједно чине Групу Комерцијална банка а.д., Београд и то:

1. Комерцијална банка а.д., Подгорица у Републици Црној Гори (100% власништва),
2. Комерцијална банка а.д., Бања Лука у Босни и Херцеговини (99,998% власништва) и
3. КОМБАНК ИНВЕСТ а.д., Београд, друштво за управљање УЦИТС фондом (100% власништва).

Комерцијална банка ад Бања Лука
-163 запослених,
-19 организационих делова
(10 филијала и 9 агенција).

Комерцијална банка ад Подгорица
-148 запослених,
-10 организационих делова
(9 филијала и 1 експозитура).

КомБанк Инвест ад Београд
-5 запослених.

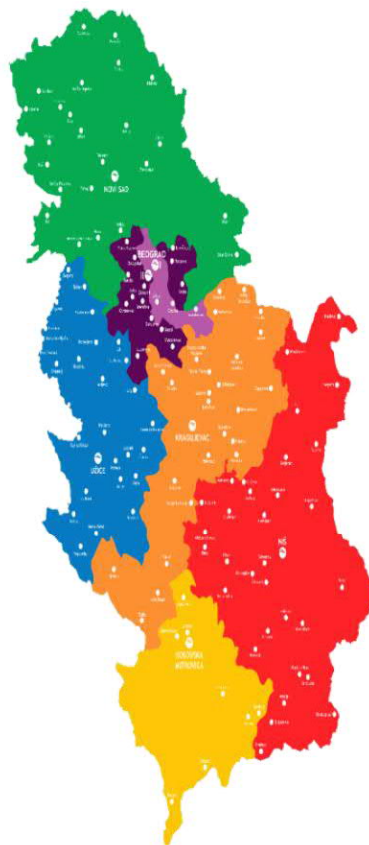

5.1. Регионални распоред пословне мреже Банке

ПОСЛОВНА МРЕЖА БАНКЕ

	ПОСЛОВНИ ЦЕНТРИ	СЕДИШТЕ
1.	ПЦ Београд 1	Трг Политике 1, Београд
2.	ПЦ Београд 2	Трг Политике 1, Београд
3.	ПЦ Крагујевац	Моше Пијаде 2, Пожаревац
4.	ПЦ Ниш	Епископска 32, Ниш
5.	ПЦ Нови Сад	Булевар ослобођења 88, Нови Сад
6.	ПЦ Ужице	Петра Ћеловића 4, Ужице
	ФИЛИЈАЛА	СЕДИШТЕ
1.	Косовска Митровица	Чика Јовина 11, Косовска Митровица
	СЕКТОРИ	СЕДИШТЕ
1.	Сектор за рад са привредом-великим клијентима	Светогорска 42-44, Београд
2.	Сектор за рад са малом и средњом привредом-Војводина	Булевар ослобођења 88, Нови Сад
3.	Сектор за рад са малом и средњом привредом-Београд	Светогорска 42-44, Београд
4.	Сектор за рад са малом и средњом привредом-Централна Србија	Светогорска 42-44, Београд

Након спроведене реорганизације пословне мреже у 2017. години, као и после анализе ефеката реализованих измена на пословање, Банка је почетком 2018. године спровела додатне промене у пословној мрежи. У марту 2018. године извршена је нова измена организације у оквиру пословне функције Привреде када су формално уместо Пословно корпоративних центара формиран Сектори за рад са малом и средњом привредом Београд, Централна Србија и Војводина. Суштински измена је обухватила функционално спајање послова продаје и кредитне анализе у оквиру истог организационог облика (Сектора за рад са малом и средњом привредом Београд, Централна Србија и Војводина). У 2020. години није било измена организације у оквиру пословне функције Привреде.

Услед чињенице да велики број клијената Банке још увек жели традиционалну услугу, односно директан однос са Банком и запосленима у експозитурама, задржана је разграната пословна мрежа. Пословање у сегменту становништва, у току 2020. године, Банка је обављала у 203 експозитуре по чему смо лидер на тржишту. Клијентима је доступно 284 банкомата и око 13.400 ПОС терминала, по чему смо такође, били један од лидера на тржишту. Банка је наставила са активностима побољшања корисничког искуства унапређењем изгледа експозитура, пресељењем у нове просторије, прилагођавањем/оптимизацијом радног времена и сл.

5.2. Значајни послови са повезаним лицима

Укупна изложеност према лицима повезаним с Банком, на дан 31. децембра 2020. године износила је РСД 1.508,4 милиона, што је у односу на регулаторни капитал од РСД 68.219,7 милиона представљало 2,2% (максимална дозвољена вредност укупних пласмана свим лицима повезаним с Банком по Закону о банкама износи 25% капитала Банке).

Највећа појединачана изложеност према лицима повезаним с Банком (у складу са методологијом НБС за приказ изложености према лицима повезаним с Банком), на дан 31. децембра 2020. године је изложеност у износу од РСД 844,1 милион односно 1,2% регулаторног капитала Банке. Даљи приказ односа Банке са повезаним лицима може се видети у тачки повезана лица у Напоменама уз финансијске извештаје.

6. ФИНАНСИЈСКИ ПОЛОЖАЈ И РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА БАНКЕ У 2020. ГОДИНИ

6.1. Увод

Пословање Банке у 2020. години обележено је завршетком активности повезаним са процесом приватизације Банке. Након што је у фебруару 2020. године потписан Уговор између Републике Србије и Нове Љубљанске банке д.д. Љубљана, Словенија, о купопродаји 83,23% обичних акција Комерцијалне банке а.д. Београд, од марта 2020. године започео је „closing process“, процес преузимања (аквизиције) Банке који је успешно завршен 30.12.2020. године. Менаџмент Банке је поред активности везаних за процес приватизације, као кључне циљеве имао очување сигурног, стабилног и профитабилног пословања. Кључни задатак менаџмента Банке био је на управљању ризицима у пословању, а посебно кредитном ризику, а у циљу постизања квалитетног кредитног портфолија у датим условима. Политика менаџмента Банке ка издвајању дела оствареног добитка у резерве, у претходним годинама, омогућила је сигурност пословања увећавањем капитала и показатеља адекватности капитала Банке што се у условима пандемије COVID-19 показало као исправна политика.

Остварени нето приходи од камата у току 2020. године су мањи у односу на 2019. годину као и нето приходи од накнада и провизија. Мањи износ прихода од камата је последица нижих активних каматних стопа на тржишту, посебно камата на хартије од вредности, док је висина расхода под утицајем раста депозита које је Банка прикупила у претходном периоду.

Остварени нето приход по основу накнада и провизија под утицајем је мањих прихода од накнада по основу платног промета и платних картица услед пандемије вируса COVID-19.

Пандемија вируса COVID-19 утицала је на финансијски резултат и положај Банке, поред осталог, тако што је онемогућила спровођење дела активности на оптимизацији структуре активне (смањење некаматоносне активне), односно утицала је на примену конзервативније политике обезвређења кредитних пласмана.

На резултате пословања Банке у 2020. години, као и целог сектора, утицало је доношење низа одлука Народне банке Србије и Владе које су имале за циљ да олакшају дужницима измирење обавеза према финансијским организацијама.

Билансна сума

На крају 2020. године, билансна сума Банке (нето актива), достигла је износ од РСД 459.427,7 милиона (ЕУР 3,9 милијарди) и повећана је 6,3% у односу на крај 2019. године. И током претходне године фокус пословања Банке је био на очувању пословања, профитабилности, одржавању и даљем унапређењу квалитета кредитног портфолија. Такође, менаџмент Банке је у ванредним околностима присутне пандемије COVID-19 радио на изналажењу нових извора прихода и ефективнијем упосљавању расположивих средстава.

Извори средстава

И током 2020. године, као и претходних година, упркос пандемији COVID-19 и ванредном стању настављен је стабилан раст девизне штедње становништва од ЕУР 46,9 милиона што представља главни извор средстава Банке. Укупни депозити становништва су расли и током 2020. године и повећани су за РСД 28.784,1 милион у односу на 2019. годину. Депозити правних лица забележили су смањење за РСД 113,9 милиона у односу на крај 2019. године. Депозити банака и других финансијских организација, на крају 2020. године, повећани су за РСД 8.968,5 милиона у односу на крај 2019. године.

Износ обавеза Банке по основу примљених кредитних линија на крају 2020. године износи РСД 977,2 милиона и у односу на стање на крају 2019. године смањен је за РСД 449,6 милиона. Банка нема субординираних обавеза у билансу на крају 2020. године.

Пласмани

У току 2020. године, Банка је забележила пад кредита привреди у износу од РСД 2.671,3 милиона. У сегменту пословања са становништвом остварен је раст кредита у износу од РСД 9.528,7 милиона. У структури нето стања кредита на крају посматране године доминирају стамбени и готовински кредити. Банка је и током 2020. године расположиви део ликвидних средстава пласирала у хартије од вредности. На дан 31.12.2020. године пласмани средстава у хартије од вредности износе РСД 153.776,3 милиона, што представља повећање од РСД 15.306,8 милиона односно 11,1% у односу на крај 2019. године.

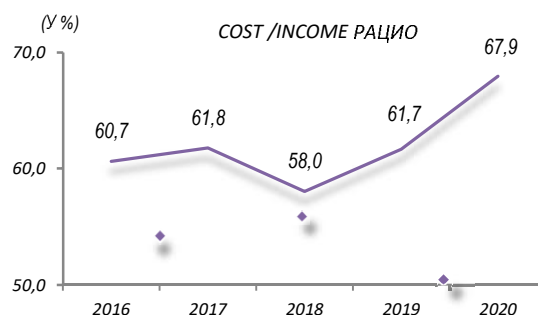
Профитабилност

И поред пандемије COVID-19 и отежаних услова пословања, Банка је на крају 2020. године остварила позитиван резултат, добитак пре пореза у износу РСД 4.192,8 милиона. Остварени резултат представља смањење од РСД 4.075,8 милиона у односу на 2019. годину. Наведено смањење, у значајној мери, резултат је забележених расхода по основу обезвређења финансијских средстава која се не вреднују по фер вредности кроз биланс успеха.

Cost/Income рацио на крају 2020. године износио 67,9% и у односу на 61,7% на крају 2019. године, показује тенденцију повећања углавном због повећања оперативних расхода. Висина оперативних расхода под утицајем је повећања износа трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода (услед признатих обавеза по годишњим наградама запосленима на терет оперативних трошкова 2020. године).

Раст висине оперативних трошкова уз нешто ниже приходе од камата и накнада резултирао је растом Cost/Income рациа на крају 2020. године.

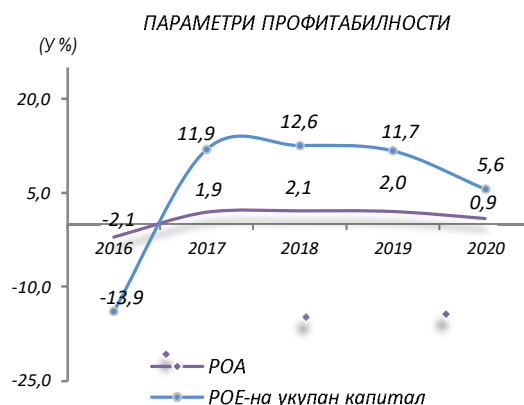
У току 2020. године остварени добитак по основу камата износи РСД 12.069,3 милиона и представља пад од 4,3% у односу на исти период 2019. године. Висина прихода од камата под утицајем је нижих активних каматних стопа на тржишту посебно, нижих каматних стопа на хартије од вредности.

У току 2020. године забележен је благи пад активних каматних стопа док су пасивне каматне стопе остале стабилне и на нивоу из 2019. године. Остварена је каматна маржа на укупну активу од 2,7%.

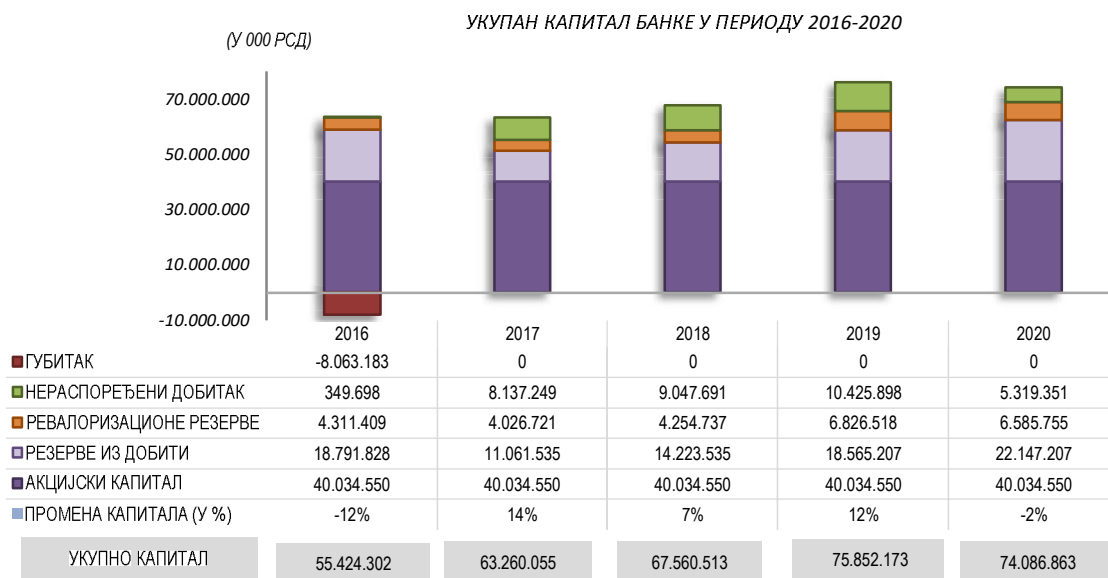

Добитак од накнада и провизија, остварен у току 2020. године износи РСД 4.875,4 милиона и бележи смањење од 8,5% у односу на исти период 2019. године. На висину прихода од накнада значајан утицај имао је изостанак дела прихода од накнада из послова платног промета и послова са платним картицама (због пандемије вируса COVID 19).

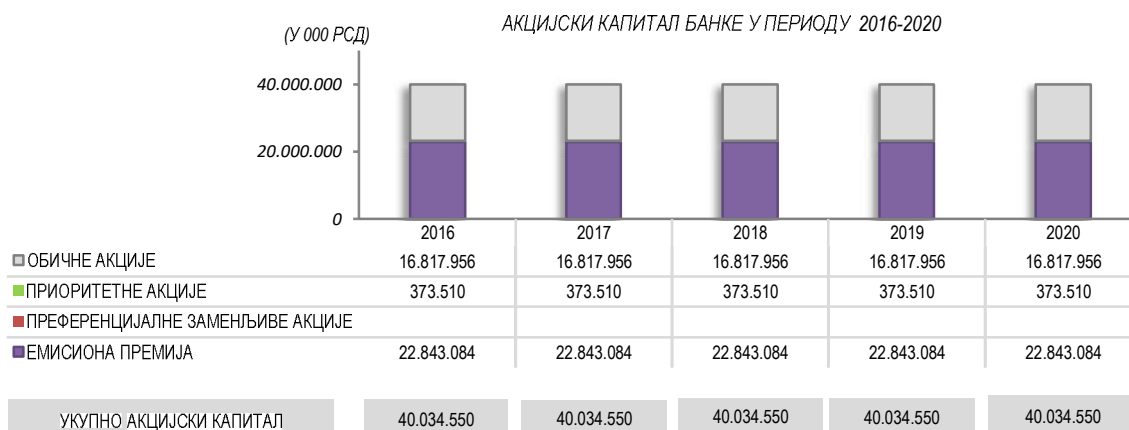

Због измењених услова пословања у 2020. години остварене су ниже вредности ROA и ROE од остварених вредности у 2019. години.

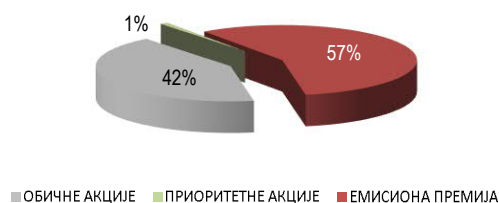
Капитал Банке

На крају 2020. године, укупан капитал Банке, износи РСД 74.086,9 милиона и смањен је 2,3% у односу на крај 2019. године. Висина капитала на крају 2020. године под утицајем је и расподеле добитка из 2019. године. Наведеном расподелом је део добитка из 2019. године распоређен на дивиденде власницима обичних и преференцијалних акција. У периоду од 2011. до 2020. године укупан капитал Банке је повећан 67,3%. У истом периоду, акцијски капитал је повећан 40,7% односно РСД 11.572,0 милиона. Банка је у дужем временском периоду знатан део оствареног добитка распоређивала у резерве за процене губитке у циљу одржавања сигурности у пословању и адекватности капитала, односно за заштиту акционарског капитала од евентуалних губитака као и за повећање капитала. Банка је у току последњих пет година из оствареног добитка и по основу ревалоризације, најпре повећавала укупне резерве да би их и делимично искористила за покриће губитака забележених на крају 2015. и 2016. године. На крају 2020. године резерве из добити су повећане у односу на 2019. годину за РСД 3.582,0 милиона. Заједно са ревалоризационим резервама, укупне резерве Банке су повећане РСД 3.341,2 милиона у односу на 2019. годину.

Обичним (редовним) акцијама Банке се тргује на „Стандард листингу“ од 2010. године, док се приоритетним акцијама тргује на „Open market“ тржишту Београдске берзе. Током 2014. године извршена је конверзија преференцијалних замењивих акција у обичне акције и од тада није било промена у структури акцијског капитала. Банка на дан 31. децембар 2020. године има 16.817.956 обичних (редовних) акција и 373.510 приоритетних (преференцијалних) акција појединачне номиналне вредности РСД 1.000,00.

СТРУКТУРА АКЦИЈСКОГ КАПИТАЛА НА ДАН
31.12.2020.

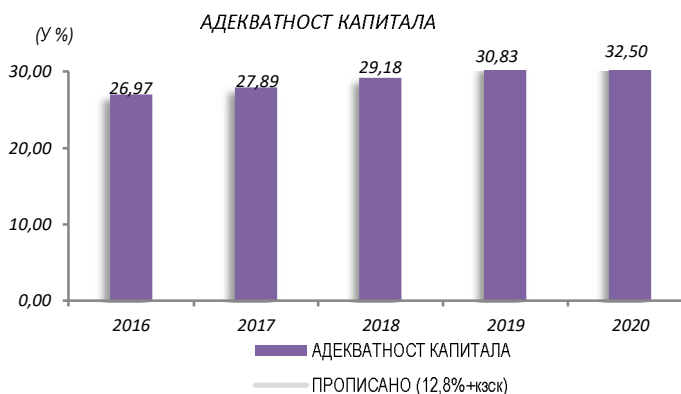
Акционари Банке (са учешћем преко 5%) на дан 31. децембар 2020. године су:

АКЦИОНАРИ	ОБИЧНЕ АКЦИЈЕ	% УЧЕШЋА	ПРИОРИТЕТНЕ АКЦИЈЕ	% УЧЕШЋА	УКУПНО АКЦИЈЕ	% УЧЕШЋА У АКЦИОНАРСКОМ КАПИТАЛУ
НЛБ д.д. Словенија	13.997.686	83,23	0	0,00	13.997.686	81,42
ОСТАЛИ	2.820.270	16,77	373.510	100,00	3.193.780	18,58
УКУПНО	16.817.956	100,00	373.510	100,00	17.191.466	100,0

Нова Љубљанска банка д.д. Љубљана, Словенија је 30.12.2020. године завршила процес преузимања Комерцијалне банке а.д. Београд. Наведеног дана је извршено потписивање Уговора о преносу акција Комерцијалне банке а.д. Београд између Републике Србије и Нове Љубљанске банке д.д. Љубљана, Словенија.

Адекватност капитала

На крају 2020. године показатељ адекватности капитала Банке, поред и даље значајних вредности резервисања, износи 32,50%, што показује да је Банка задржала адекватну капитализованост. И током 2020. године, пандемије COVID-19, отежаних услова привређивања, рада запослених од куће, Банка је испунила све параметре пословања прописане Законом о банкама, и испунила све обавезе, што је поуздан индикатор стабилног и сигурног пословања.

Показатељи пословања прописани законом

Р.Б.	ОПИС	ПРОПИСАНО	2020.	2019.	2018.	2017.	2016.
1.	ПОКАЗАТЕЉ АДЕКВАТНОСТИ КАПИТАЛА (КАПИТАЛ / РИЗИЧНА АКТИВА); *ЗАХТЕВ ЗА КОМБИНОВАНИ ЗАШТИТНИ СЛОЈ КАПИТАЛА	МИН 12,8%+кзск*	32,50%	30,83%	29,18%	27,89%	26,97%
2.	ПОКАЗАТЕЉ УЛАГАЊА У ЛИЦА КОЈА НИСУ У ФИНАНСИЈСКОМ СЕКТОРУ И ОСНОВНА СРЕДСТВА	макс 60%	11,53%	13,05%	13,18%	14,96%	17,47%
3.	ПОКАЗАТЕЉ ВЕЛИКЕ ИЗЛОЖЕНОСТИ БАНКЕ	макс 400%	2,21%	26,62%	39,77%	34,96%	38,48%
4.	ПОКАЗАТЕЉ ДЕВИЗНОГ РИЗИКА	макс 20%	1,95%	1,98%	1,87%	4,40%	2,96%
5.	ПОКАЗАТЕЉ ЛИКВИДНОСТИ (месечни, последњи дан у месецу)	мин 0,8	4,06	4,08	3,86	4,30	2,86

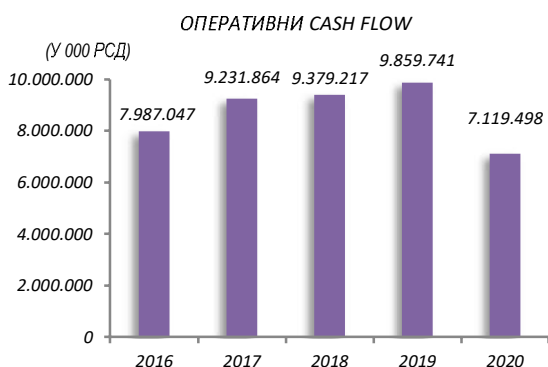
Напомена: У складу са регулативом НБС, Банка обрачунава заштитни слој за очување капитала, заштитни слој капитала за системски значајне банке и заштитни слој капитала за структурни системски ризик.

Оперативни cash-flow

Оперативни cash-flow, на крају 2020. године у односу на исти период 2019. године, смањен је за РСД 2.740,2 милиона односно смањен је за 27,8%. У условима проглашеног ванредног стања, пандемије COVID-19, измењених услова пословања, у посматраном периоду забележен је пад прилива од камата за РСД 2.227,2 милиона односно пад за 15,6%. Приливи од накнада у истом периоду забележили су пад од РСД 399,8 милиона односно пад за 5,6%. На страни одлива готовине из пословних активности, исплате по основу накнада су реализоване у већем обиму за РСД 132,1 милион у току 2020. године.

6.2. Пословање са привредом

Тржиште-основне тенденције

Пословање Пословне функције Привреда у 2020. години било је, у значајној мери, под утицајем проглашеног ванредног стања и рестриктивних мера у Републици Србији због пандемије вируса COVID-19.

У 2020. години настављен је тренд снижавања динарских каматних стопа као последица снижавања референтне каматне стопе НБС, док је дошло до стабилизације каматних стопа код кредита са девизним знаком.

Стандарди банака за новоодобрене кредите привреди остали су непромењени и у 2020. години и то првенствено за мала и средња предузећа, као и за велика предузећа.

Посматрано према рочности и валути, незнатно ублажавање стандарда је присутно код краткорочног и дугорочног динарског кредитирања привреде, као и краткорочног кредитирања привреде у девизном знаку.

У 2020. години дошло је до раста нивоа кредита привреде. На нивоу банкарског сектора ниво кредита виши је у односу на крај 2019. године (укупно привредна друштва, јавна предузећа и локални ниво власти забележи су раст за 11,7%, односно РСД 154,1 милијарди).⁸⁶

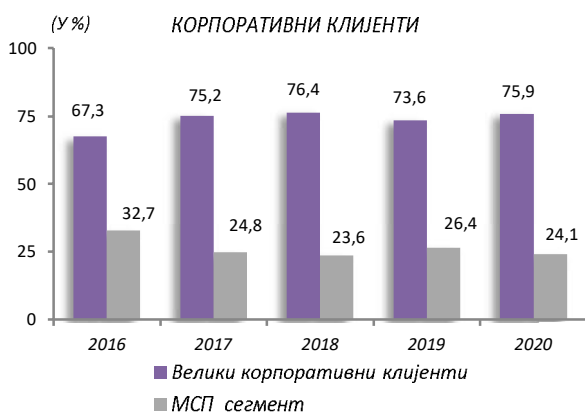
Кредити⁸⁷ - пословање Банке

Реализација новоодобрених кредита у 2020. години нижа је за 20% у односу на 2019. годину. У односу на почетак године у сегменту великих корпоративних клијената остварена је незнатно нижа реализација, док се у истом периоду бележи пад у МСП сегменту. Билансни портфолио је у паду за 6,4% у односу на почетак године, а у структури портфолиа дошло је до раста учешћа великих корпоративних клијената са 73,6% (на крају 2019. године) на 75,9%.

⁸⁶ НБС, Консолидовани биланс банкарског сектора, новембар 2020..
⁸⁷ Позиција датих кредита не укључује остале пласмане

СТРУКТУРА КЛИЈЕНАТА НА ДАН 31.12.2020..

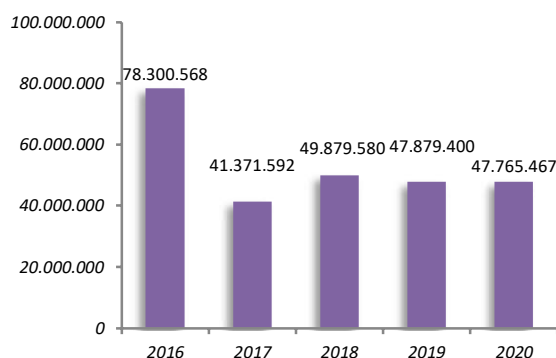
Просечно пондерисане каматне стопе на исплаћене кредите у РСД у 2020. години су на приближно истом нивоу, док су стопе у ЕУР на нешто вишем нивоу у односу на исплаћене кредите у 2019. години.

Каматна стопа на кредите индексирани у ЕУР је и даље нижа у односу на кредите у динарима што је у условима стабилног курса био опредељујући фактор тржишта за већом тражњом кредита са валутним знаком у односу на динарске кредите. Од укупног износа реализованих кредита у 2020. години 19% је реализовано у динарима, док је 81% реализовано кроз кредите са валутним знаком у ЕУР. Сходно томе, у 2020. години дошло је до раста учешћа динарских кредита у укупном портфолију.

У погледу конкуренције током 2020. године, најактивније су биле Banca Intesa a.d. Beograd, UniCredit banka Srbija a.d. Beograd, Raiffeisen banka a.d. Beograd, OTP banka a.d. Beograd.

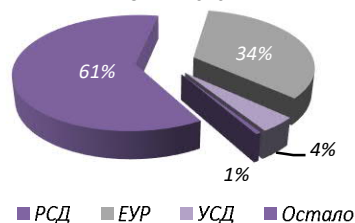
Депозити⁸⁸

Високо учешће трансакционих депозита од 80% укупних депозита привреде резултира нижим расходима од камате и позитивно утиче на пословни резултат Банке.

(У 000 РСД) **ДЕПОЗИТИ ПРИВРЕДЕ**

Напомена: На крају 2017. године РСД 11,2 милијарде депозита микро клијената је пренето из привреде у становништво због чега се податак разликује од податка из претходног годишњег извештаја; висина депозита привреде на крају 2016. године под утицајем је једног појединачног депозита.

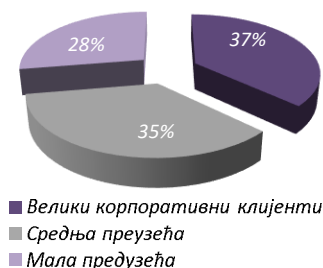
ВАЛУТНА СТРУКТУРА ДЕПОЗИТА НА ДАН 31.12.2020.

⁸⁸ Позиција депозити не укључује остале обавезе и средства примљена кроз кредитне линије

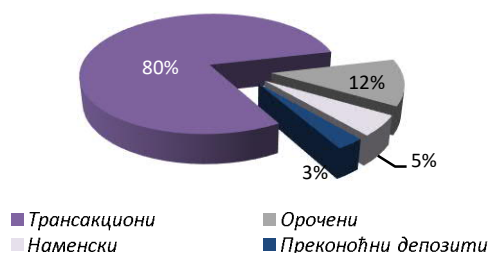

СТРУКТУРА ДЕПОНЕНАТА НА ДАН 31.12.2020.

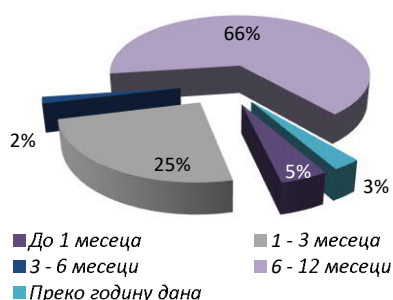

Наротена: Приказ структуре депонената урађен је на основу интерне сегментације клијената.

РОЧНА СТРУКТУРА ДЕПОЗИТА НА ДАН 31.12.2020.

РОЧНА СТРУКТУРА ОРОЧЕНИХ ДЕПОЗИТА НА ДАН 31.12.2020.

6.3. Пословање са становништвом

Пословање Пословне функције Становништва у 2020. години било је, у значајној мери, под негативним утицајем проглашеног ванредног стања и опште здравствене ситуације због пандемије вируса COVID-19.

Најважнији циљеви пословања били су:

- очување клијентске базе и портфолиа од негативних последица пандемије спровођењем мораторијума на отплату обавеза, у складу са Одлуком о

привременим мерама за очување стабилности финансијског система Народне банке Србије;

- заштита здравља клијената и запослених, уз обезбеђивање континуитета рада са смањеним капацитетом пословања. Експозитуре су радиле са скраћеним радним временом, мањим бројем запослених, а 40 експозитора је током ванредног стања било привремено затворено.

Без обзира на сва ограничења, Банка је за време ванредног стања успела да на одговарајући начин пружи услугу свим клијентима којима је иста била потребна. Нормализација пословања је почела 11.05.2020. године.

Кредити

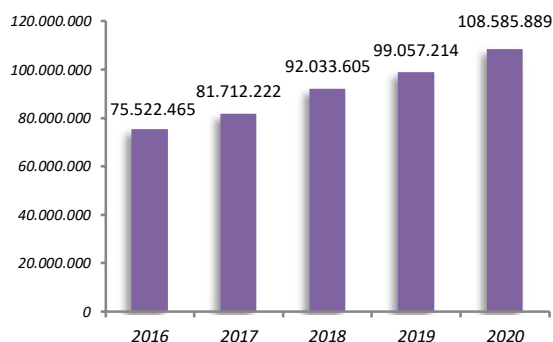
Реализација кредита је доживела експанзију, поготово у микро бизнис и агро сегменту, где је Банка адекватно искористила и програме кредитирања из Гарантне шеме Владе Републике Србије и субвенционисане пољопривредне кредите у сарадњи са Министарством пољопривреде.

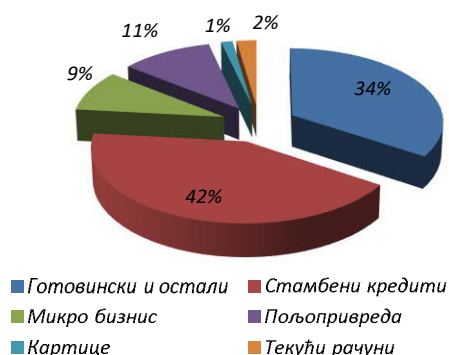
У сегменту пољопривредних субвенционисаних кредита Банка је била уверљиво прва на тржишту са учешћем од 37% у броју кредита и 24% у износу кредита. Учешће у микро бизнис кредитима из Гарантне шеме такође је респектабилно, око 10% у броју и износу.

Уз све наведене изазове, нето стање пласмана становништву порасло је за РСД 9,5 милијарди у односу на стање са почетка године.

У структури нето стања учешће стамбених кредита износи 42%, а учешће осталих производа је 58%.

(У 000 РСД) КРЕДИТИ СТАНОВНИШТВУ-нето стање

СТРУКТУРА НЕТО СТАЊА ПЛАСМАНА НА ДАН
31.12.2020.

Депозити⁸⁹ - пословање Банке

Стање депозита, упркос свим изазовима, на дан 31.12.2020. године веће је за РСД 28.784 милиона у односу на почетак године.

Остали производи

Банка у сегменту Становништва поседује респектабилну базу од 1,3 милиона клијената. У најважнијем сегменту, физичким лицима са редовним примањима преко текућег рачуна, Банка има 422.000 клијената, уз остварени раст од почетка 2020. године. Клијенти са редовним примањима представљају један од најзначајнијих сегмената пословања са становништвом и основа су за раст кредитне активности, а посебно за дозвољена прекорачења по текућем рачуну, пошто су иста најпрофитабилнији производ, а користи их сваки четврти клијент. Банка је забележила повећање броја клијената који користе „Сет рачун“, као квалитетнији производ у односу на

основни текући рачун, од око 14%, у односу на крај 2019. године. Од укупног броја „Сет рачуна“, 12% је „Сет рачуна“ намењених најмлађим клијентима што чини основу за сигурно пословање у будућности, чиме Банка дугорочно развија клијентску базу. Благо је повећан број дебитних и кредитних картица.

У микро бизнис сегменту Банка бележи повећање „Сет рачуна“ за око 7% у односу на 2019. годину. Посебно истичемо да више од 15.000 микро клијената редовно користе електронске сервисе Банке.

Електронско банкарство физичких лица

Банка кроз електронске канале на крају децембра 2020. године за физичка лица пружа услугу за више од 231.000 јединствених клијената.

Константан раст корисника је настављен и у последњем кварталу 2020. године, где је „мБанк“ канал имао повећање корисника за 41% на годишњем нивоу.

На „еБанк“ каналу раст броја корисника закључно са четвртим кварталом 2020. године је износио 14% на годишњем нивоу.

Раст броја корисника електронских канала последица је интензивних активности пословне мреже на анимирању клијената с обзиром на бројне повољности које „еБанка“ и „мБанка“ омогућавају.

Број трансакција је значајно порастао на „мБанк“ каналу, већи је за 90% у односу на прошлу годину.

На „еБанк“ каналу број трансакција је, у односу на 2019. годину, порастао за 4%.

Пословна мрежа

Пословање у сегменту становништва Банка је обављала у 203 експозитуре по чему смо лидер на тржишту. Клијентима је доступно 284 банкомата и око 13.400 ПОС терминала, по чему смо такође један од лидера на тржишту. Имајући у виду потребе клијената, Банка је наставила са активностима побољшања корисничког искуства унапређењем изгледа експозитуре, пресељењем у нове просторије, прилагођавањем/оптимизацијом радног времена и слично.

⁸⁹ Позиција депозити не укључује остале обавезе и средства примљена кроз кредитне линије

Профитабилност

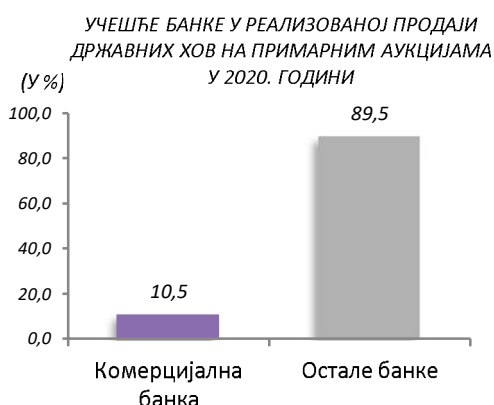
Без обзира на све изазове у пословању изазване пандемијом вируса COVID-19 и ванредним стањем, пословање са становништвом у 2020. години остварило је укупне нето приходе од камата и накнада у износу од РСД 9.760 милиона. Сачуван је квалитет кредитног портфолиа и база клијената, што ће довести до још већих нето прихода у будућности.

6.4. Управљање средствима

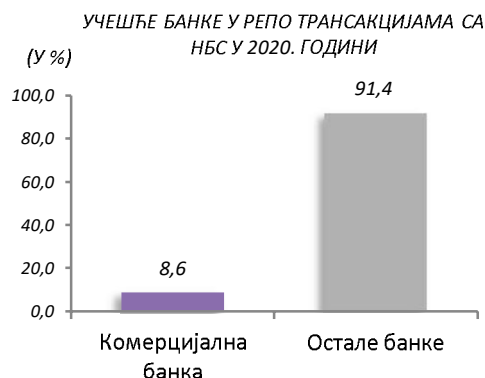
Полазећи од стратешке оријентације Банке, активност пословне функције Трезор усмерена је на активно управљање средствима и ликвидношћу уз обезбеђење несметаног функционисања Банке и задовољење пословних потреба клијената.

Окружење у коме је функција Трезора пословала обележено је снижавањем референтне каматне стопе (РКС) током 2020. године са 2,25% на 1,00%, стабилизацијом каматних стопа на релативно ниском нивоу, трендом пада приноса на домаће државне хартије од вредности и негативним каматним стопама на ЕУР и ЦХФ на ино тржиштима, што је имајући у виду расположива средства, представљало веома значајан изазов у управљању ликвидношћу.

У 2020. години, ликвидносна позиција Банке била је стабилна, а ликвидна средства пласирана су претежно у државне хартије од вредности Републике Србије.

Високо учешће Банке на примарним аукцијама државних хартија од вредности Републике Србије било је праћено и активним учешћем на секундарном тржишту, док је имајући у виду рочну структуру извора, највећи део краткорочне динарске ликвидности био пласиран кроз краткорочне пласмане на међубанкарском тржишту и кроз операције са Народном банком Србије.

У укупном пословању са клијентима, овлашћеним мењачима и другим банкама на међубанкарском девизном тржишту остварен је мањи обим трансакција купопродаје за 24,53% у односу на претходну годину пре свега као резултат утицаја пандемије COVID-19.

Стратегија функције Трезора у наредном периоду биће фокусирана на опрезно упошљавање ликвидних средстава у безризичне и нискоризичне финансијске инструменте.

6.5. Резултати пословне функције Нове банкарске технологије са њеним посебним деловима

Тржиште – основне тенденције

Пандемија узрокована вирусом COVID-19 значајно је утицала на финансијске потребе клијената, на начин на који ступају у однос са Банком, као и на сам рад запослених.

Контакт центар Банке, дигитална експозитура Одељења за подршку при електронској банци су радили у пуном капацитету како би одговорили на све потребе клијената. Остварено је преко 427 хиљада гласовних интеракција и око 177 хиљада писаних интеракција са клијентима.

У циљу превазилажења последица проузрокованих пандемијом COVID-19 Банка је као прихватилац учинила додатни напор укидањем фиксних накнада за коришћење ПОС терминала како би мањим трговцима омогућила да задрже ПОС терминале и тако обезбеде безготовинска плаћања платним картицама као препорученим методом плаћања у епидемиолошкој ситуацији.

Последњих година НБС је спровела значајне реформе платног система чији ефекти су почели да дају резултате. Коришћење националне картичне шеме и подржавање домаћег картичног брэнда „Дине“ довело је до повећања броја корисника „Дина“ картица и повећања броја виртуелних продајних места која прихватају „Дина“ картице. Омогућена је и употреба „Дина“ картице без провизије на шалетрима Управе за трезор по основу плаћања пореза и доприноса грађана као и за измиривање других обавеза према корисницима јавних средстава.

Платни систем за инстант плаћања као вишефазни пројекат настављен је и током 2020. године, па је омогућено инстант плаћање на продајном месту трговца и плаћање рачуна скенирањем QR кода.

Према последњим доступним статистичким подацима на тржишту Србије у трећем тромесечју 2020. године, настављен је тренд раста корисника електронских услуга и електронског плаћања. Пандемија је приморала клијенте који су се опирали употреби електронских канала да усвоје

дигиталне методе плаћања што је додатно допринело расту активности тржишта.

- Број корисника интернет плаћања бележи повећање од 13,1% у односу на трећи квартал 2019. године и бројио је преко 3,0 милиона корисника интернет плаћања на крају трећег квартала 2020. године;
- Број корисника мобилног плаћања је у истом периоду порастао за 25,3% и на крају трећег квартала 2020. године бројио је преко 2,0 милиона корисника;
- Платне трансакције инициране електронским путем бележе у прва три квартала раст од 2,6% за интернет банкарство и 45,9% за мобилно банкарство у односу на исти период 2019. године;
- Пружаоци платних услуга прихватили су платне трансакције на преко 95,0 хиљада ПОС терминала што представља повећање од 5,9% у односу на трећи квартал 2019. године, док је број виртуелних продајних места порастао за 54,9%, а број банкомата за 2,3%;
- Платне трансакције куповине робе и услуга путем интернета порасле су за 61,8% посматрано укупно за све финансијске инструменте који омогућавају интернет плаћања;
- Трансакције уплате и исплате готовог новца настављају тренд пада од -21,6% за уплате на платни рачун и -14,8% за исплате са платног рачуна додатно потврђујући повећање преференције ка безготовинском начину плаћања.

6.5.1. Развојне активности дигиталног банкарства Банке

Упркос ванредним околностима проузрокованим пандемијом вируса COVID-19, што је за последицу имало реорганизацију редовних пословних активности и реалокацију запослених на рад од куће, кључни планирани пројекти су успешно реализовани.

Банка је међу првима добила дозволу за пружање инстант плаћања на продајном месту трговца и омогућила прихватање инстант плаћања на својој прихватној мрежи ПОС терминала као и иницирање плаћања кроз апликацију за мобилно банкарство.

У оквиру истог пројекта за мале трговце који не испуњавају потребне услове за ПОС уређаје омогућена је и мобилна апликација за

прихватање инстант плаћања која је развијена од стране Привредне коморе Србије.

У поступку развоја извршене су дораде на апликацији за мобилно банкарство како би се омогућило плаћање путем QR кода, затим дораде на софтверу ПОС терминала трговца и на трговачкој апликацији. Омогућена је интеграција трговаца и процесирање трансакција и имплементирани су дораде на PGW. Након успешне пилот продукције, масовна продукција је омогућена клијентима од 19.03.2020. године.

Инициране су следеће фазе развојних пројеката које омогућавају прихватање инстант плаћања на виртуелним продајним местима као и П2П трансфер новца преко апликације мобилног банкарства употребом „deer link“ технологије.

Покренут је пројекат интеграције дигиталне експозитуре „КОМЕЦЕНТРА“ са апликацијом за мобилно банкарство Банке, чиме ће се функционалности већ доступе на апликацији за интернет банкарство проширити на мобилни канал. Клијенти ће преко апликације мобилног банкарства моћи да аплицирају за готовински кредит, дозвољено прекорачење, аплицирају за картице и друге производе Банке.

Аналитичко предиктивни алат (CRM – „Customer Relationship Management“) је у марту 2020. године активиран на апликацији за мобилно банкарство за физичка лица, чиме су омогућене „RTDM“ поруке на још једном електронском каналу за физичка лица поред апликације за интернет банкарство. Крајем 2020. године завршен је развој и тестирање стабла одлучивања за „RTDM“ кампање за слање најбоље понуде микро правним лицима и предузетницима путем КОМБАНК BIZ WEB апликације. Продукција се очекује у првом кварталу 2021. године.

У августу 2020. године је активиран „Self Learner“ модел који на основу историје прихватања/одбијања понуда и карактеристика клијента, а захваљујући напредној анализи, предвиђа његово понашање. Предвиђања ће утицати на максимизирање продаје услуга и прозвода Банке корисницима дигиталних канала. Креирана су три основна модела за препознавање потреба клијената и њихово груписање у одређене категорије.

Испоручена је нова верзија мобилне апликације за физичка лица са интегрисаним CRM алатом и омогућеним плаћањем путем QR кода. На крају 2020. године кључни показатељи

перформанси електронских канала имали су одличне резултате:

- ✓ Повећан је број корисника електронског банкарства физичких лица за 11,2% у односу на претходну годину, као и одлазни промет и број трансакција (раст од 3,2%) електронског банкарства за физичка лица.
- ✓ Број корисника мобилне апликације за физичка лица је порастао за 40,8%, праћен растом броја трансакција од 90% и растом промета.
- ✓ Повећан је укупан број корисника електронског банкарства правних лица од 10,2%, док је број трансакција смањен у односу на прошлу годину, услед обустава пословања у априлу и мају, истовремено реализован промет је забележио благи раст.

Извршена је додатна аутоматизација процеса у дигиталној експозитори банке „КОМЕЦЕНТАР“. Остварен је рекордан број поднешених и реализованих захтева, највећи број реализованих захтева за кредитне производе односио се на дозвољено прекорачење, док је од некредитних производа највећа реализација на текућим рачунима физичких лица.

6.5.2. Развојне активности платних картица

- Покренута је маркетинг кампања са „MasterCard“ асоцијацијом у циљу повећања броја бизнис корисника, а самим тим и повећање промета по бизнис картицама. Кампања има за циљ да корисника упозна са могућностима које пружа коришћење картице и бенефитима које добија. Кампања има за циљ да стимулише корисника да узме картицу, направи трансакцију и за то добије поклон ваучер.
- Константна сарадња са маркетинг тимом „MasterCard“/„Visa“ и презентовање погодности корисницима „Master“ и „Visa“ картица на друштвеним мрежама Банке.
- Унапређен је систем заштите приликом куповине робе и услуга на интернету за кориснике MasterCard и VISA платних картица уз помоћ 3D SecureCode, који подразумева додатну проверу идентитета корисника уз помоћ једнократне лозинке слањем SMS поруке на број мобилног телефона корисника.
- Пратећи трендове али и жељу за поједностављеним и унифицираним начином плаћања картицама Комерцијалне банке на

интернету, банка је извршила измену плаћања са досадашњег SecureCode на ОТП код, код Трговаца који још увек нису прешли на нову верзију ЗДС заштите.

- Комерцијална банка је у сарадњи са Мирабанком издала „ко-брендинг“ картицу „Visa Business PrePaid“. Картица је намењена правним лицима, који имају отворен рачун у Мирабанци.

6.6. Сектор хартија од вредности

Сектор хартија од вредности, је засебан организациони облик Банке који се састоји од Овлашћене и Депозитара - Кастоди банке, са дозволама Комисије за ХОВ за пружање инвестиционих и додатних услуга, односно услуга депозитара. У 2020. години у пословању са финансијским инструментима на тржиштима капитала, Банка је остварила следеће резултате:

- Банка је друга по броју трансакција, а седма по вредности трансакција остварених на Београдској берзи;
- Усклађено је пословање и акта са новом регулативом за УЦИТС инвестиционе фондове и послове банке депозитара;
- Значан раст броја клијената који користе дигиталне услуге „on-line“ трговања на берзама у иностранству и Београдској берзи – за четвртину од укупног броја досадашњих клијената, уз раст вредности промета;
- Исплата дивиденде акционарима Банке за период 2014-2019. године за власнике обичних и преференцијалних акција у износу од преко ЕУР 100 милиона;
- Привлачење већине власника новоемитованих обвезница девизне штедње за упис обвезница на рачун у Банци;
- Одржавање процеса рада и сервисирања клијената у отежаним условима пандемије уз увећање пословних перформанси у појединим областима, првенствено у трговини на берзама у иностранству.

6.7. Људски ресурси Банке

Мисија управљања људским ресурсима у Комерцијалној банци је развој и одржавање високог нивоа стручности и мотивације

запослених у циљу реализације пословних планова Банке. Уз континуирану оптимизацију броја и структуре запослених последњих година, расла је и ефикасност Банке, мерено активом по запосленом.

Развојни приступ се, пре свега, заснива на идентификацији развојних потреба запослених, дефинисању и прилагођавању садржаја обука, креирању и реализацији интерних обука, организацији интерних и екстерних обука, мерењу и унапређењу квалитета обука и самог процеса обуке и развоја запослених.

Током 2020. године Сектор људских ресурса је учествовао у организацији обука запослених, при чему је 87% њих едукацију пратило „online“. Појавом епидемије вируса COVID-19 у Републици Србији, у циљу повећања здравствене безбедности, запослени су углавном упућивани на обуке на којима није било неопходно лично присуство.

Према критеријуму важности теме и обухватности обуке у смислу броја полазника, најважније екстерне професионалне обуке у 2020. години биле су: „Обавезна континуирана едукација овлашћених заступника у банкоосигурању“, „Обука у Народној банци Србије за обављање послова обраде готовог новца“, „Обука за овлашћеног заступника у осигурању“, „Управљање људским ресурсима у условима пандемије“. Према критеријуму важности теме и обухватности обуке у смислу броја полазника, које су реализовали запослени из организационих делова Банке у сарадњи са Сектором људских ресурса у 2020. години биле су: „Спречавање прања новца и финансирања тероризма“, „Познавање производа за запослене у експозитурама“, „Кодекс понашања“, „Начини поступања код преварних радњи“, „Типологија прања новца“, „Типологија финансирања тероризма“, „Руковођење и унапређење комуникације у експозитури“, и др.

Обуке намењене запосленима у експозитури имају за циљ подизање свести запослених у Банци о важности адекватне комуникације с клијентима и решавања спорних ситуација односно жалби и приговора, поступања у складу са законом и интерним актима Банке у свакодневном раду с клијентима, како би се смањило регулаторни и репутациони ризик по Банку и повећало задовољство клијената производима и услугом Банке.

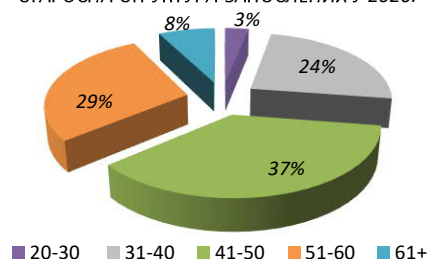
Од укупног броја запослених на дан 31.12.2020. године жене чине 74,1%, док мушкарци чине 25,9%.

Банка од 2008. године спроводи Годишњу евалуацију рада запослених на основу постављених годишњих циљева, праћења остварења тих циљева, али и исказаних способности запослених приликом остварења циљева. Годишња евалуација рада запослених је и основа за награђивање, планирање каријере запослених и планирање буџета и Плана обука запослених.

Принципи награђивања запослених су јасно дефинисани Политиком зарада и других примања запослених које је донео Управни одбор Банке на предлог *Compensation Committee*, органа Управног одбора. Циљ ове политике је, не само адекватно награђивање

запослених, већ и њихово мотивисање за постизање бољих резултата рада.

СТАРОСНА СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У 2020.

КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У 2020.

6.8. Биланс стања Банке на дан 31. децембра 2020. године

Р.БР.	ОПИС БИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	31.12.2020.	31.12.2019.	ИНДЕКСИ	% УЧЕШЋА НА ДАН 31.12.2020.
1	2	3	4	5	6
АКТИВА (у 000 РСД)					
1.	Готовина и средства код централне банке	80.045.107	67.558.219	118,5	17,4
2.	Заложена финансијска средства	-	-	-	-
3.	Потраживања по основу деривата	-	-	-	-
4.	Хартије од вредности	153.776.323	138.469.551	111,1	33,4
5.	Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	18.142.070	24.733.958	73,3	3,9
6.	Кредити и потраживања од комитената	189.296.089	180.852.563	104,7	41,2
7.	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	-	-	-	-
8.	Потраживања по основу деривата намењених заштити од ризика	-	-	-	-
9.	Инвестиције у придружена друштва и заједничке подухвате	-	-	-	-
10.	Инвестиције у зависна друштва	3.433.697	3.433.697	100,0	0,7
11.	Нематеријална имовина	510.669	665.735	76,7	0,1
12.	Некретнине, постројења и опрема	6.045.330	6.437.937	93,9	1,3
13.	Инвестиционе некретнине	1.819.507	1.857.927	97,9	0,4
14.	Текућа пореска средства	12.237	-	-	-
15.	Одложена пореска средства	-	1.074.197	-	-
16.	Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	130.426	196.300	66,4	-
17.	Остала средства	6.216.268	7.100.359	87,5	1,4
УКУПНО АКТИВА (од 1. до 17.)		459.427.723	432.380.443	106,3	100,0

Р.БР.	ОПИС БИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	31.12.2020.	31.12.2019.	ИНДЕКСИ	% УЧЕШЋА НА ДАН 31.12.2020.
1	2	3	4	5	6
ПАСИВА (у 000 РСД)					
1.	Обавезе по основу деривата	-	-	-	-
2.	Депозити и остале финансијске обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	4.989.315	5.021.756	99,4	1,1
3.	Депозити и остале финансијске обавезе према другим комитентима	372.699.401	335.317.154	111,1	81,0
4.	Обавезе по основу деривата намењених заштити од ризика	-	-	-	-
5.	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	-	-	-	-
6.	Обавезе по основу хартија од вредности	-	-	-	-
7.	Субординиране обавезе	-	-	-	-
8.	Резервисања	2.529.268	2.328.130	108,6	0,6
9.	Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	-	-	-	-
10.	Текуће пореске обавезе	-	-	-	-
11.	Одложене пореске обавезе	147.400	-	-	-
12.	Остале обавезе	4.975.476	13.861.230	35,9	1,1
13.	УКУПНО ОБАВЕЗЕ (од 1. до 12.)	385.340.860	356.528.270	108,1	83,9
КАПИТАЛ					
14.	Акцијски капитал	40.034.550	40.034.550	100,0	8,7
15.	Сопствене акције	-	-	-	-
16.	Добитак	5.319.351	10.425.898	51,0	1,2
17.	Губитак	-	-	-	-
18.	Резерве	28.732.962	25.391.725	113,2	6,2
19.	Нереализовани губици	-	-	-	-
20.	Учешћа без права контроле	-	-	-	-
21.	УКУПНО КАПИТАЛ (од 14. до 20.)	74.086.863	75.852.173	97,7	16,1
22.	УКУПНО ПАСИВА (13.+21.)	459.427.723	432.380.443	106,3	100,0

6.9. Биланс успеха Банке за 2020. годину

Р.БР.	ОПИС БИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	31.12.2020.	31.12.2019.	ИНДЕКСИ
1	2	3	4	5
ПРИХОДИ И РАСХОДИ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА (у 000 РСД)				
1.1.	Приходи од камата	13.201.267	13.630.674	96,8
1.2.	Расходи од камата	-1.131.977	-1.025.290	110,4
1.	Добитак по основу камата	12.069.290	12.605.384	95,7
2.1.	Приходи од накнада и провизија	6.696.915	7.124.829	94,0
2.2.	Расходи накнада и провизија	-1.821.507	-1.795.833	101,4
2.	Добитак по основу накнада и провизија	4.875.408	5.328.996	91,5
3.	Нето добитак/губитак (-) по основу промене фер вредности ФИ	95.629	71.614	133,5
4.	Нето добитак/губитак (-) по основу рекласификације ФИ	-	-	-
5.	Нето добитак/губитак (-) по основу престанка признавања ФИ који се вреднују по фер вредности	157.796	353.490	44,6
6.	Нето добитак/губитак (-) по основу заштите од ризика	-	-	-
7.	Нето приход/расход (-) од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	4.404	38.228	11,5
8.	Нето приход/расход (-) по основу обезвређења ФИ која се не вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	-1.072.032	2.425.931	-
9.	Нето добитак/губитак (-) по основу престанка признавања ФИ који се вреднују по амортизованој вредности	-	-579.933	-
10.	Нето добитак/губитак (-) по основу престанка признавања инвестиција у придружена друштва и заједничке подухвате	-	-	-
11.	Остали пословни приходи	211.389	151.321	139,7
12.	УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ ПРИХОД	16.341.884	20.395.031	80,1
13.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	-5.819.946	-4.917.532	118,4
14.	Трошкови амортизације	-977.383	-1.005.837	97,2
15.	Остали приходи	859.417	720.795	119,2
16.	Остали расходи	-6.211.126	-6.923.772	89,7
17.	ДОБИТАК / ГУБИТАК (-) ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (од 1. до 16.)	4.192.846	8.268.685	50,7
18.	Порез на добитак	-	-	-
19.	Добитак по основу одложених пореза	120.049	1.482.667	8,1
20.	Губитак по основу одложених пореза	-1.384.134	-795.593	174,0
21.	ДОБИТАК / ГУБИТАК (-) НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА (од 17. до 20.)	2.928.761	8.955.759	32,7
22.	Нето добитак пословања које се обуставља	-	-	-
23.	Нето губитак пословања које се обуставља	-	-	-
24.	РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА ДОБИТАК / ГУБИТАК (-) (од 21. до 23.)	2.928.761	8.955.759	32,7

7. УЛАГАЊА У ЦИЉУ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Политика управљања ризиком друштвене и животне средине

Банка поштује највише међународне стандарде и вредности у креирању финансијских производа и услуга, развија и спроводи активности на пољу заштите животне средине и заштите људских и радних права. Усвајањем Политике и Процедуре управљања ризиком заштите животне и друштвене средине Банка је дефинисала стандарде за идентификовање, праћење и управљање ризицима животне и друштвене средине у процесу одобравања и праћења кредита. Циљ система управљања ризиком заштите животне средине је увођење овог система у процес кредитне активности и праћења кредита, и на тај начин повећање могућности за прихватљив и одржив економски развој са становишта заштите животне средине и минимизирање могућности појаве еколошких и друштвено негативних утицаја.

Банка је дефинисала и поступак за решавање и давање одговора на приговоре по основу директног или индиректног утицаја пословних активности Банке на животну и друштвену средину.

Банка захтева од клијената да послују у складу са важећим прописима од значаја за заштиту животне средине, здравља и безбедности, стандардима ЕУ и другим стандардима добре међународне праксе, где је то применљиво. У циљу доследне примене стандарда, Банка примењује листу делатности, пројеката односно активности које су искључене из финансирања или послује у складу са дефинисаним лимитима према појединим делатностима.

Почетком 2020. године, Банка је дефинисала могућност финансирања високо контролисаних лица која се баве активностима производње и трговине наоружањем и војном опремом, односно робом двоструке намене.

Приступу управљања ризиком заштите животне и друштвене средине обухватају два нивоа управљања: на нивоу појединачног пласмана и на нивоу целокупног портфолија. За сваку делатност клијената Банка дефинише ниво ризичности, односно категорију ризика, са аспекта утицаја на животну и друштвену средину.

У процесу одобравања кредита, а у складу са законском регулативом од значаја за заштиту животне средине, Банка категоризује захтеве клијената са аспекта утицаја на животну и друштвену средину користећи Листу категоризације ризика животне и друштвене средине.

Банка прати структуру портфолија, односно учешће категорија ризика са аспекта утицаја на животну и друштвену средину. На месечном нивоу извештавају се Кредитни одбор, Извршни одбор, Одбор за ревизију и АЛКО одбор, а на кварталном нивоу Управни одбор о изложености ризику утицаја на животну и друштвену средину. Такође, Банка континуирано прати ванредне догађаје код клијената код којих такви догађаји могу имати негативан утицај на животну средину, здравље или безбедност или заједницу у целини, и о томе редовно обавештава органе управљања Банком.

8. ЗНАЧАЈНИ ДОГАЂАЈИ ПО ЗАВРШЕТКУ ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ

Од 31. децембра 2020. године до краја фебруара 2021. године заказана је и одржана (28.01.2021. године) једна ванредна седница Скупштине акционара Банке.

На седници је усвојена:

- Одлука о изменама и допунама Статута Комерцијалне банке ад Београд.
- Одлука о разрешењу Председника Скупштине Комерцијалне банке ад Београд.
- Одобрење Скупштине акционара Банке за повећање власничког удела у Комерцијалној банци ад Бања Лука на 100%.
- Одлука о утврђивању накнаде члановима Управног одбора Банке и других одбора Банке.

Након што је НЛБ д.д. Љубљана, Словенија у децембру 2020. године завршила преузимање Комерцијалне банке а.д. Београд 05. јануара 2021. године одржана је прва седница Управног одбора Банке у новом сазиву.

У складу са Одлуком Управног одбора Банке, а након добијене сагласности Народне банке Србије на именовање чланова Извршног одбора Банке, 04. фебруара 2021. године званично су ступили на дужност и преузели управљање Комерцијалном банком а.д. Београд Властимир Вуковић, као председник Извршног одбора Банке и Дејан Јањатовић, као заменик председника Извршног одбора Банке.

Извршни одбор Банке, од 04. фебруара 2021. године ради у саставу:

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	ФУНКЦИЈА
Властимир Вуковић	Председник
Дејан Јањатовић	Заменик председника
Драгиша Станојевић	Члан
др Мирослав Перић	Члан
Павао Марјановић	Члан

У складу са Одлуком Управног одбора Банке у јануару 2021. године именовани су нови чланови Одбора за праћење пословања Банке (Одбор за ревизију).

Одбор за праћење пословања Банке од јануара 2021. године ради у саставу:

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	ФУНКЦИЈА
Dragan Đurićin	Председник
Archibald Kremser	Члан
Igor Zalar	Члан

Опис догађаја након завршетка пословне године представљен је и у тачки Догађаји након датума биланса стања у Напоменама уз финансијске извештаје за 2020. годину.

9. ПЛАН БУДУЋЕГ РАЗВОЈА БАНКЕ

Основни стубови стратегије развоја Банке у будућем трогодишњем периоду су⁹⁰:

- раст кредита клијентима (као основни аспект будуће профитабилности у ситуацији смањења каматних стопа на државне хов),

- очување квалитета кредитног портфолиа у циљу очувања показатеља НПЛ-а на ниском нивоу као и трошкова кредитног ризика,
- побољшање - оптимизација структуре клијената - циљање клијената на темељу демографије и стандарда (узимајући у обзир развој иновативних производа базираних на процесу дигитализације); поред великих предузећа усмереност Банке биће ка сегменту јавних предузећа републичког и локалног нивоа; обимније кредитирање пројеката развоја наменских некретнина - пројектно финансирање;
- раст удела прихода од накнада и провизија у односу на приходе од камата (Банка ће већи фокус усмерити на приходе од накнада и провизија обзиром на тенденцију пада каматних стопа и примену дигитализације и нових производа у циљу привлачења нових клијената млађе популације),
- контрола висине оперативних расхода и даље унапређење ефикасности у пословању (путем строжије финансијске дисциплине) у циљу смањења рација оперативних трошкова према приходима, током целог планског периода (CIR),
- очување адекватне капиталне позиције, уз исплату дивиденде по основу планираног добитка у наредном трогодишњем периоду.

Становништво

У наредном периоду Банка, у сегменту становништва, планира бројна унапређења са циљем побољшања пословања у свим сегментима.

Процесна унапређења:

- аутоматизација процеса одлучивања у свим сегментима;
- аутоматизација потписивања уговора двофакторском аутентификацијом путем „мејла“ и СМС-а;
- даља/пуна централизација позадинских активности у циљу растеређења експозитура кроз измене пословних процеса и развоја апликативних решења.

90 Ревидирна Стратегија и бизнис план Комерцијалне банке ад Београд за период 2020-2022. године

Пословна мрежа:

- функционисање експозитура по моделу сервисно-продајних центара;
- увођење специјалисте за рад са најзначајнијим микро клијентима;
- оптимизација пословне мреже (отварања, спајања и затварања експозитура у складу са тржишним потенцијалом).

Запослени:

- обезбеђивање оптималног броја и структуре запослених у експозитурама, уз неопходно подмлађивање;
- доношење политике награђивања запослених у продаји у складу са оствареним резултатима.

Један од основних стратешких циљева Банке у наредном периоду јесте очување и повећање базе клијената уз побољшање структуре у свим сегментима. Фокус ће бити на аквизицији клијената са бољим перформансама уз понуду нових, иновативних производа и услуга, и индивидуални приступ потребама сваког клијента. Циљ је да даљим унапређењем процеса скратимо време одобравања кредита како би клијенти добили средства што пре (одобрење у експозитури, потписивање уговора без доласка у експозитуру, кредитирање преко дигиталне експозитуре...).

Планирамо раст пласмана у свим сегментима уз задржавање сличне структуре портфолија (учешће стамбених кредита у портфолију 40%-42%). Планирани раст пласмана треба да доведе до раста тржишног учешћа у свим сегментима и производима.

Готовински кредити биће и даље основни покретач раста пласмана становништву због високе профитабилности и изражене тражње, а циљ је да се повећа тржишно учешће у наредним годинама. Очекује се и раст реализације стамбених кредита услед повољних услова кредитирања, раста тражње, адекватне понуде нових станова и очекиваног раста просечних зарада. Планиран је и раст у микро и агро сегменту како кроз редовну понуду, тако и у сарадњи са државним програмима.

У сегменту депозита циљ Банке је одржати лидерску позицију по обиму прикупљене девизне штедње становништва.

Стратешки циљ у 2021. години јесте и повећање броја клијената који активно користе електронско и мобилно банкарство.

Закључак

Као резултат свих планираних активности, очекујемо да ће у 2021. години нето приходи од камата и накнада остварити пораст, чиме ће послови са становништвом наставити вишегодишње трендове раста пословања и повећања профитабилности. Уз то, пословање са становништвом најзначајнији је генератор остварења циљева и нето прихода на нивоу Банке.

Пословање са привредом

У будућем периоду у функцији послова са привредом планира се:

- Повећање ефикасности у процесу одобравања кредита привредним друштвима,
- Одржавање квалитета и раст кредитног и ванбилансног портфолија,
- Одржавање профитабилности на нивоу пројектованих вредности,
- Увођење „Pre approval“ процеса за клијенте прихватљивих бонитетних група,
- Наставак кредитирања сегмента јавних предузећа државног и локалног нивоа и локалне самоуправе (учествовање на тендерима и јавним позивима),
- Повећање обима кредита за финансирање пројеката у области развоја некретнина („пројектно финансирање“),
- Учешће Банке у „синдицираном“ кредитирању приватног и јавног сектора у сарадњи са другим банкама,
- Банка остаје отворена да и у наредном периоду кроз „cross border“ финансирање учествује у реализацији већих кредитних захтева од стране клијената из тржишта у окружењу. Ове активности Банка ће обављати у координацији са матичном банком у Словенији,
- Приоритетно пласирање кредита из Гаранте шеме Владе РС,
- Задржавање тренда раста документарних послова – задржавање постојећих клијената са унапред дефинисаним лимитима за гаранције и акредитиве за 2021. годину и аквизиција нових клијената,

- Факторинг (откуп краткорочних потраживања од купаца) и Обрнути факторинг (откуп краткорочних обавеза клијента према добављачу),
- Инвестиционо банкарство,
- У току 2021. године Банка очекује стабилно пословно окружење, прогнозе кретања привредне активности имају тенденцију раста.
- Очекивани раст БДП-а биће доминантно под утицајем пословања привредних субјеката из извозно оријентисаних сектора, као и под утицајем средстава која стижу у форми директних страних инвестиција.
- Очекује се раст домаће тражње услед најављеног повећања плата у јавном сектору и пензија.
- Наставак реализације капиталних инфраструктурних пројеката на државном и локалном нивоу у Србији и у региону и наставак тренда развоја пројеката у грађевинарству, праћено улагањима у опрему.
- Очекује се наставак раста банкарског сектора (укупне нето активе, кредита и депозита) - раст кредитне активности банака према привреди, уз стабилизацију и благи раст активних каматних стопа.

Пословање са финансијским инструментима

У 2021. години и наредним годинама, Сектор хартија од вредности планира даљи развој и унапређење пословања на тржишту капитала кроз:

- даљу дигитализацију услуга за клијенте:
  - проширење апликације „Комбанк традер“ за испостављање налога преко мобилних телефона и таблета;
  - олакшани трансфери новца по наменским рачунима физичких лица преко Е-банке;
  - унапређење „back office“ апликативних сервиса;
- јачање послова инвестиционог банкарства у делу нових емисија хартија од вредности, агента, гаранта и покровитеља емисија, мерџера, аквизиција, инвестиционог саветовања и портфолио менаџмента;
- јачање базе клијената из области добровољних пензијских и инвестиционих фондова;

- увођење у понуду за инвестирање нових врста финансијских инструмената на страним берзама, у оквирима важеће регулативе.

Профитабилност

У циљу повећања будуће профитабилности Банка планира да⁹¹:

- оствари раст кредита комитентима као кључног аспекта профитабилности у условима пада каматних стопа на ХОВ,
- повећати реализацију кредита у сегменту МСП клијената,
- повећати профитабилност кроз „динаризацију“ кредитног портфолија,
- оствари раст прихода од накнада и провизија (платни промет, ПОС терминали, гаранцијски послови) како би се одговорило на пад каматних стопа и прихода од камата,
- ефикаснија контрола висине оперативних расхода пословања.

Банкарски сектор Србије, посебно претходне две године, је обележило снижавање и стабилизација како активних тако и пасивних каматних стопа. Као резултат тог тренда дошло је до одређеног снижавања и стабилизације каматне марже Банке. У будућем периоду, када се очекује привредни опоравак након пандемије вируса COVID-19 у 2020. години, не очекују се даља значајнија снижавања активних и пасивних каматних стопа.

У сектору пословања са становништвом се очекује и благи раст пасивних камата. У циљу одржавања и повећања профитабилности у наредном периоду Банка ће уложити напор ка повећању прихода од провизија и накнада. Најважнији извори накнада биће платне картице, домаћи платни промет и текући рачуни грађана. Очекује се да ће развој дигитализације пословања, ебанка, мБанка и друге повезане услуге и производи допринети расту прихода од накнада.

У сектору пословања са привредом, раст профитабилности у будућем периоду биће могућ углавном путем раста некаматних прихода од накнада од платног промета и накнада од гаранцијских производа.

⁹¹ Ревидирана Стратегија и бизнис план Комерцијалне банке ад Београд за период 2020-2022. године

И у будућем периоду, у периоду опоравка привреде након пандемије вируса COVID-19, посебна пажња у Банци ће се посветити контроли трошкова оперативног пословања, што би требало резултирати снижавањем „cost/income“ рација.

Банка, у будућем периоду, након завршетка периода опоравка привреде и међународне размене и транспорта, не очекује значајније расходе исправки вредности.

Као резултат свега наведеног за наредни трогодишњи период планирано је профитабилно пословање Банке и адекватне стопе приноса на активу и капитал.

Управљање средствима („Трезор“)

Стратегија Банке, у делу послова везаним за управљање средствима, у будућем периоду је:

- активно управљање укупним портфељом хартија од вредности и
- допринос профитабилном пословању Банке.

Као резултат изостанка квалитетне тражње у претходном периоду, значајан део активе Банке налази се у високоликвидним и неризичним хартијама од вредности (обвезнице Републике Србије). Банка не планира раст улагања у хартије од вредности, већ напротив планирано је да се средства из хартија од вредности постепено селе у кредите становништву и привреди.

Висина депозита становништва и правних лица уз недовољно квалитетну тражњу за кредитима су умањили потребу Банке за коришћењем средстава из кредитних линија из иностранства. Нове кредитне линије Банка ће узимати само у случају да постоји интересовање кредитно способних клијената за кредитима из тих линија уз поштовање критеријума њихове конкурентности (маргина, рочност...) у односу на друге доступне изворе Банке.

На бази свега наведеног, циљеви Банке у делу управљања средствима су да у сваком тренутку располаже адекватним резервама ликвидности у виду високо ликвидне активе која се брзо може конвертовати у готовину. Вишак ликвидних средства ће се улагати у нискоризичне хартије од вредности или

пласирати другим првокласним финансијским институцијама у циљу стицања одговарајућих прихода. Развој иновативних производа као и операције купопродаје девиза на тржишту новца и капитала, обезбедиће и одговарајући износ нето прихода од накнада.

Депозитни потенцијал

Основни извори депозитног потенцијала Банке ће и у наредном периоду бити:

- девизна штедња становништва - остаје доминантан извор финансијских средстава и у наредном периоду,
- депозити правних лица и финансијских институција.

У дужем временском периоду Банка се у банкарском сектору издваја висином девизне штедње становништва. Стратешко опредељење Банке је да и даље буде лидер у овом сегменту уз истовремено настојање да оптимизује цену и структуру овог извора средстава. Банка планира да девизну штедњу становништва и даље базира на великом броју релативно мањих депозита, односно да има велики број депонената са појединачно малим новчаним улозима.

Депозити правних лица у дужем временском периоду имају стабилан ниво, а очекивање је да нови клијенти, корисници кредита, пренесу и своје депозите у Банку, што ће резултирати растом депозита правних лица.

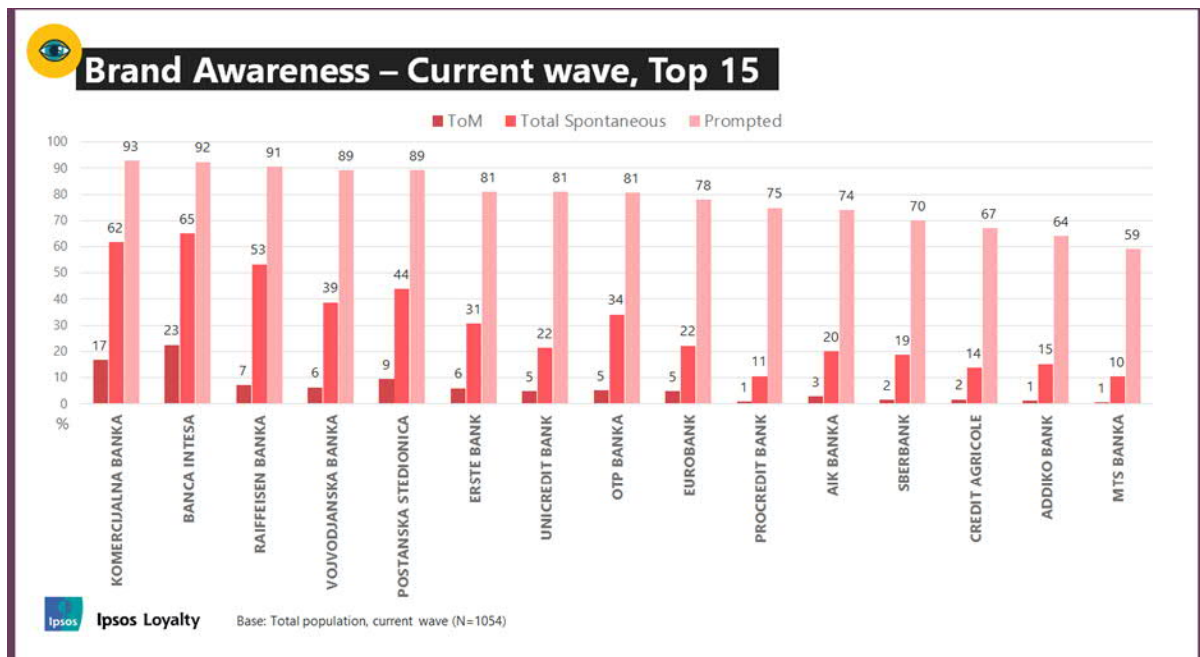
10. ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ

Комерцијална банка је током 2020. године детаљно и ажурно пратила дешавања на финансијском тржишту и успешно се прилагођавала условима и променама на истом, како би задржала своју водећу позицију, што показују и спроведена истраживања.

Тржишна позиционираност Банке као брэнда, њених производа и услуга, проверавана су и током 2020. године, кроз банкарски Омнибус, који спроводи истраживачка агенција „ИПСОС“, специјализована за ову врсту истраживања. Истраживања показују да Банка у дужем временском периоду држи једну од водећих позиција у очима јавности, мерено критеријумима препознатљивости брэнда, квалитета и задовољства производима и услугама које клијенти користе. Сви резултати истраживања постављају се на интерни портал Банке, а са њима се упознају и циљне групе, ради додатног јачања брэнда Комерцијална банка.

Извештај последњег банкарског Омнибуса (из новембра 2020. године) показује да је Комерцијална банка, по мишљењу испитаника, рангирана као првопласирана по критеријуму препознатљивости брэнда међу водећих 15 банака у Србији.

Препознатљивост брэнда банака у Србији (банкарски Омнибус, новембар 2020. године)

11. ОТКУП СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА И УДЕЛА

Банка нема сопствене акције на дан 31. децембра 2020. године нити их је поседовала током 2020. године.

Такође, Банка не намерава да стиче сопствене акције у наредном периоду.

12. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ ЗНАЧАЈНИ ЗА ПРОЦЕНУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА

На крају 2020. године, године пандемије COVID-19, ванредног стања, блокаде међународног кретања и транспорта, за адекватну процену финансијског положаја Банке, од највећег значаја су следеће билансне позиције:

- на страни активе:
  - ✓ кредити и потраживања од комитената,

- ✓ кредити и потраживања од банака и других финансијских организација,
- ✓ хартије од вредности,
- ✓ готовина и средства код централне банке.
- на страни пасиве:
  - ✓ депозити и остале обавезе према другим комитентима,
  - ✓ капитал.

Кредити и потраживања од комитената, банака и других финансијских организација на крају 2020. године износе РСД 207.438,2 милиона и чине 45,2% укупне билансне активе. Збир поменуте две билансне позиције, на крају 2019. године, је износио РСД 205.586,5 милиона и чинио је 47,5% укупне активе Банке. Током 2020. године укупни кредити и потраживања повећани су за РСД 1.851,6 милиона.

Кредити и потраживања од правних лица достигли су износ од РСД 189.296,1 милион и повећани су за РСД 8.443,5 милиона у односу на крај 2019. године. Раст је остварен и поред настојања НБС да одложи односно олакша плаћање обавеза клијената према банкама кроз три мораторијума спроведена током 2020. године.

Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација на крају 2020. године достигли су износ РСД 18.142,1 милион, што чини 3,9% билансне активе, и смањени су за РСД 6.591,9 милиона у односу на 2019. годину.

Посебно током пандемијске 2020. године, Банка је велики значај посветила политици управљања ризицима, с обзиром на чињеницу да кредити и остали пласмани чине близу 50% укупне билансне активе. Посебан напор менаџмента Банке је био на праћењу кредитног ризика. И током 2020. године као и претходних година, кредитни портфолио Банке је био обезбеђен одговарајућим износом исправки вредности и резерви.

Пласмани у хартије од вредности, на крају 2020. године износе РСД 153.776,3 милиона, што чини 33,5% укупне активе. На крају 2019. године иста позиција је износила РСД 138.469,6 милиона, што представља повећање пласмана у хартије од вредности за РСД 15.306,8 милиона односно повећање за 11,1%. Хартије од вредности највећим делом чине хартије од вредности Републике Србије - државне обвезнице у РСД и ЕУР.

Готовина и средства код централне банке достигли су износ РСД 80.045,1 милион на крају 2020. године што чини 17,4% активе. У односу на почетак године готовина и средства код централне банке повећана су за РСД 12.486,9 милиона односно за 18,5%. Највећи део ове позиције чине средства на жиро рачуну (31,0%) и средства издвојена код Народне банке Србије у форми девизне обавезне резерве (39,5%). Највеће разлика у односу на 2019. годину је повећање вишкова ликвидних средстава услед смањених кредита привреди и мањем пласману у РЕПО операције.

Имајући у виду структуру активе може се констатовати да се актива осетљива на кредитни, као и друге врсте ризика, одржавала на оптималном нивоу уз разумну политику преузимања ризика. Менаџмент Банке је адекватном проценом кредитног ризика на значајно рестриктивнији начин, обезбедио заштиту кредитног портфолија.

Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама, централној банци и другим комитентима на крају 2020. године износе РСД 377.688,7 милиона што чини 82,2% укупне билансне пасиве. Депозити и остале обавезе према другим комитентима чине 81,1% билансне пасиве и повећани су за РСД 37.382,2 милиона у односу на почетак године.

Депозити и остале финансијске обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци чине 1,1% билансне пасиве и смањени су за РСД 32,4 милиона. Депозитни потенцијал Банке доминантно чине девизни депозити физичких лица. На крају 2020. године девизна штедња становништва износи ЕУР 1.819,9 милиона при чему у структури и даље доминира велики број депозита мањег појединачног износа. Поверење штедиша омогућило је Банци да по обиму прикупљене девизне штедње, имицу и препознатљивости задржи једно од лидерских места у оквиру банкарског сектора Републике Србије. И поред стагнације каматних стопа на штедњу становништва у односу на претходне године, девизни депозити физичких лица су забележили раст од ЕУР 46,9 милиона на крају 2020. године у односу на крај 2019. године.

Позиција остале обавезе, на крају 2020. године чини 1,1% пасиве и смањена је за РСД 8.885,8 милиона највећим делом због исплате дивиденде акционарима Банке за пословне

2014., 2015., 2016., 2017., 2018. и 2019. годину и исплата награда запосленима из добитка.

Укупан капитал Банке на крају 2020. године износи РСД 74.086,9 милиона што чини 16,1% укупне пасиве. Укупан капитал је умањен за РСД 1.765,3 милиона односно за 2,3% на крају 2020. године у односу на 2019. годину. Висина капитала под утицајем је и Одлуке о расподели добитка из 2019. године. Током 2020. године резерве Банке су повећане за РСД 3.341,2 милиона и поред потешкоћа у пословању изазваних пандемијом COVID-19.

Банка је постигла адекватност капитала од 32,50% на крају 2020. године што је изнад законског прописаног минимума.

И у току 2020. године Банка је обезбедила потребну диверсификацију извора средстава пословања са аспекта потребне стабилности, сигурности и жељене профитабилности.

13. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

13.1. Циљеви и политике за управљање финансијским ризицима

Управљање ризицима је кључни елемент управљања пословањем, с обзиром да изложеност ризицима произлази из свих пословних активности, као неодвојивог дела банкарског пословања, којим се управља кроз идентификовање, мерење, процену, праћење, контролу и ублажавање, односно успостављањем ограничења ризика, као и извештавање у складу са стратегијама и политикама.

Банка је успоставила свеобухватан и поуздан систем управљања ризицима који обухвата: оквир за управљање ризицима и изјаву о преузимању ризика, стратегије, политике и процедуре управљања ризицима, методологије за управљање појединачним ризицима, одговарајућу организациону структуру, ефикасан и ефикасан процес управљања свим ризицима којима је Банка изложена или може бити изложена у свом пословању, адекватан систем унутрашњих контрола, одговарајући информациони систем и адекватан процес интерне процене адекватности капитала. Такође, у систем управљања ризицима интегрисан је и План опоравка Банке, као механизам ране идентификације ситуације тешког финансијског поремећаја у коме Банка може предузети мере, односно применити

дефинисане опције опоравка у циљу спречавања уласка у фазу ране интервенције у којој активно учешће има регулатор или побољшање већ погоршаног финансијског стања. Оквир за управљање ризицима представља формализацију Банчине склоности ка материјално значајним ризицима, која подразумева дефинисање циљева, толеранције и лимита за све материјално значајне ризике који се могу квантификовати. Стратегијом управљања ризицима и Стратегијом и планом управљања капиталом, Банка је поставила следеће циљеве у оквиру система управљања ризицима: минимизирање негативних ефеката на финансијски резултат и капитал уз поштовање дефинисаних оквира прихватљивог нивоа ризика, одржавање потребног нивоа адекватности капитала, развој активности Банке у складу са пословном стратегијом и могућностима и развојем тржишта у циљу стварања конкурентских предности, диверсификација ризика којима је Банка изложена, одржавање учешћа НПЛ у укупним кредитима на нивоу испод дефинисаног лимита, одржавање показатеља ризика концентрације по основу изложености одређеним врстама производа испод нивоа прописаног регулативом, одржавање учешћа кредита у динарима са валутном клаузулом у инострану валути и кредита у инострану валути у укупним кредитима Банке испод нивоа прописаног регулативом, одржавање показатеља покрића ликвидном активом изнад нивоа прописаног регулативом и интерним лимитима. Банка перманентно прати све најаве и измене регулаторног оквира, анализира утицај на ниво ризика и предузима мере за благовремено усклађивање свог пословања са новим прописима.

Банка је спровела активности на усклађивању са новом регулативом, посебно у делу регулаторног оквира којим су уређене мере за очување стабилности финансијског система, као и подршке привреди за ублажавање последица COVID-19 пандемије од стране Народне банке Србије и Министарства финансија Републике Србије (застој у отплати обавеза - мораторијум, гарантна шема и друго) у условима изазваним COVID-19 пандемијом. Кроз јасно дефинисан процес увођења нових и значајно измењених производа, услуга и активности у вези са процесима и системима, Банка анализира њихов утицај на будућу изложеност ризицима у циљу оптимизације својих прихода и трошкова за процењени ризик, као и минимизирања свих потенцијално могућих негативних ефеката на финансијски

резултат Банке. Детаљнији приказ циљева и политика управљања ризицима Банке је представљен у Напоменама уз финансијске извештаје.

Политика заштите од изложености кредитном ризику

У циљу заштите од изложености кредитном ризику, Банка примењује технике ублажавања кредитног ризика прибављајући и прихватљиве инструменте обезбеђења (колатерале), као секундарне изворе наплате пласмана. Банка настоји да послује са клијентима добре кредитне способности, процењујући је у моменту подношења захтева и редовним мониторингом дужника, пласмана и колатерала, у циљу благовременог предузимања одговарајућих активности у поступку наплате. Врсте обезбеђења потраживања зависе од процене кредитног ризика дужника, и утврђују се у сваком конкретном случају појединачно, а њихово прибављање се врши по закључењу уговора и пре реализације пласмана.

Банка је унутрашњим актима регулисала вредновање инструмената кредитне заштите и управљање тим инструментима.

Банка посебну пажњу поклања утрживости и адекватној процени колатерала у вези са чим приликом процене вредности колатерала, ангажује овлашћене проценитеље, како би потенцијални ризик од нереалне процене свела на најмању могућу меру, а непокретности, роба, опрема и остале покретне ствари које су предмет залог морају бити осигуране код осигуравајућег друштва прихватљивог за Банку, уз полисе осигурања винкулиране у корист Банке.

У циљу заштите од промене тржишних вредности колатерала, процењена вредност се коригује за дефинисане проценте умањења у зависности од врсте колатерала и локације непокретности, који се редовно преиспитују и ревидирају.

Банка посебну пажњу посвећује мониторингу колатерала и предузима активности на обезбеђењу нових процена вредности, али и на прибављању додатних колатерала, пре свега код клијената са идентификованим проблемима у пословању, али и клијената код којих је покривеност изложености колатералима смањена услед пада вредности прибављених колатерала.

У циљу адекватног управљања ризицима, Банка спроводи активности анализе кредитног

ризика при одобрењу пласмана и успостављањем система за праћење, превенцију и управљање ризичним пласманима укључујући и адекватну идентификацију потенцијално ризичних клијената (Watch List), врши ублажавање кредитног ризика код клијената наведеног статуса, као и кроз предузимање мера и акција у циљу заштите интереса Банке и спречавања негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке.

Током 2020. године Банка је наставила са унапређењем система управљања ризицима уважавајући измене регулативе Народне банке Србије, захтеве спољног ревизора, као и новонасталу ситуацију изазвану пандемијом вируса COVID-19. Банка је ревидирала Стратегију управљања ризицима (смањила је највиши прихватљив ниво НПЛ-а, у више наврата ажурирала циљеве, толеранцију и лимите за најважније параметре ризика, дефинисала максимално прихватљиво учешће изложености по основу кредита у страниј валути и индексираних у страниј валути како у укупним кредитима Банке, тако и по сегментима становништва и правних лица), допунила и изменила процедуре и методологије у циљу усклађивања са изменама домаће и међународне регулативе, унапређеном пословном праксом, као и измењеним условима изазваним пандемијом вируса COVID-19, који су потпуно другачији у односу на раније околности пословања са којима се сусретао реални и финансијски сектор.

У 2020. години у насталим условима изазваним COVID-19 пандемијом, Банка је била фокусирана на одржање квалитета кредитног портфолија редовним анализама утицаја пандемије на пад пословних активности и смањење финансијског потенцијала клијената из најугроженијих делатности и решавања проблема клијената који су већ препознати као проблематични, а спроводила је и активности на смањењу ненаплативих пласмана. Такође, у складу са Одлуком Народне банке Србије о рачуноводственом отпису билансне активе банке, Банка је 100% обезвредила кредите наставила да преноси из билансне у ванбилансну евиденцију. Активности Банке на одржању квалитета кредитног портфолија у условима изазваним COVID-19 пандемијом резултирале су благим растом нивоа показатеља НПЛ-а.

Ниво обезвредјења за кредитни ризик за ПЛ портфолио на крају 2020. године у великој

мери последица је промењених очекивања макроекономских показатеља за наредни период услед COVID-19 пандемије, као и очекивања у вези са ефектима пандемије на реални сектор и становништво, што се може реализовати кроз погоршање нивоа кредитног ризика уз делимично ублажавање истих, сетом мера подршке донетих од стране Владе Републике Србије и Народне банке Србије. Из наведених разлога Банка је посебну пажњу посветила анализи клијената чија је делатност оријентисана ка индустријама које су посебно изложене ефектима потенцијалне кризе изазване COVID-19 пандемијом, што је резултирало повећањем и Нивоа 2 – ПЛ клијената са идентификованим погоршањем кредитног ризика. Као резултат свега наведеног, Банка је извршила додатно прилагођавање нивоа обезвређења за кредитне ризике, које се огледа у издвајању додатног заштитног слоја обезвређења.

Током 2020. године Народна банка Србије је усвојила одлуке којима се прописује застој у отплати обавеза дужника (мораторијум) у условима потенцијалних ризика узрокованих ванредном здравственом ситуацијом у земљи и извршила усклађивање постојећих прописа из области управљања ризицима у банкама, са којима се и Банка благовремено ускладила у свом пословању.

Такође, Влада Републике Србије донела је и уредбу о гарантној шеми као подршку финансирању привредних клијената у оквиру које је предвиђено пласирање ЕУР 2 милијарде кредита и у складу са којом се кредитни ризик распоређује делимично и на државу.

Банка примењује МСФИ 9 стандард и у складу са наведеним стандардом врши обрачун обезвређења билансне активе и вероватног губитка по ванбилансним ставкама. Банка примењује концепт „очекиваних губитака“ кроз укључивање утицаја очекиваног кретања макроекономских фактора на будуће кретање вероватноће наступања статуса неизмирења обавеза на бази статистички доказаних међузависности, при чему је у 2020. години Банка повећала обухват клијената у нивоу 2 и нивоу 3, кроз појединачне анализе клијената који послују у угроженим делатностима за које се очекује повећање кредитног ризика, односно код којих је евидентиран пад пословних активности и нарушено финансијско стање. Такође, уведен је и додатни слој обезвређења за портфолио ПЛ клијената на основу експертских процена, с обзиром да се претходно искуство Банке значајно разликује

од тренутних услова изазваних COVID-19 пандемијом. Укључивање додатних експертских процена у очекивано кретање default rate-а, базира се на претпоставци да ће криза изазвана ефектима пандемије резултирати комбинацијом кривих V и U облика, које карактеришу највећи ефекти током 2021. године (даље продубљивање кризе и испољавање ефеката рецесије), уз очекивани благи опоравак у 2022. години, који би се наставио и у 2023. години. Портфолио се диференцира на три нивоа који прате статус клијента (ниво 1 – ПЛ клијенти без идентификованог погоршања кредитног ризика, ниво 2 – ПЛ клијенти са идентификованим погоршањем кредитног ризика – мереног сетом дефинисаних критеријума, ниво 3 – НПЛ клијенти), уз дефинисане критеријуме за прелазак клијената из виших нивоа у ниже. Такође, у складу са МСФИ 9 стандардом, Банка обрачунава обезвређење и за изложености према Републици Србији и Народној банци Србије.

Реално повећање исправки вредности (биланс успеха) у 2020. години је проузроковано преласком појединих клијената у ниво 3 по основу процене нарушеног финансијског потенцијала за регулисање обавеза према Банци под утицајем пандемије COVID-19, али са задовољавајућим нивоом колатерализације пласмана и очекиваном наплатом дела потраживања из реалних токова у наредној години, праћено повећањем код ПЛ клијената привреде и становништва, услед преласка појединих клијената из нивоа 1 у ниво 2 по основу идентификованог погоршања кредитног ризика услед значајаног утицаја пандемије на одређене привредне делатности, уз благи раст вероватноћа наступања статуса неизмирења обавеза као резултат промене очекивања кретања макроекономских фактора у облику додатног заштитног слоја обезвређења. Са друге стране, исправке вредности у билансу стања су смањене по основу преноса 100% обезвређених пласмана из билансне у ванбилансну евиденцију.

13.2. Изложеност ризицима (ценовном, кредитном, ризику ликвидности и ризику новчаног тока) са стратегијом за управљање ризицима и оценом њихове ефективности

Банка је у свом пословању посебно изложена следећим врстама ризика:

1. Кредитном и са њим повезаним ризицима.
2. Ризику ликвидности.
3. Тржишном ризику.
4. Каматном ризику у банкарској књижи.
5. Оперативном ризику.
6. Ризику улагања.
7. Ризику изложености.
8. Ризику земље као и свим другим ризицима који се могу појавити у редовном пословању Банке.

Кредитни ризик је могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке, услед неизвршења обавеза дужника према Банци.

Кредитни ризик условљен је кредитном способношћу дужника, његовом уредношћу у извршавању обавеза према Банци, као и квалитетом инструмената обезбеђења. Прихватљив ниво изложености кредитном ризику Банке у складу је са дефинисаним Оквиром за управљање ризицима и Стратегијом управљања ризицима и зависи од структуре портфолија Банке, на основу које се омогућује лимитирање негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке уз минимизирање капиталних захтева за кредитни ризик, ризик друге уговорне стране, ризик смањења вредности купљених потраживања, ризик измирења/испоруке по основу слободних испорука и у циљу одржавања адекватности капитала на прихватљивом нивоу. Банка управља кредитним ризиком на нивоу клијента, групе повезаних лица и целокупног кредитног портфолија. Банка одобрава пласмане клијентима (правним и физичким лицима) за које процењује да су кредитно способни вршећи анализу, односно квантитативно и/или квалитативно мерење и процену кредитног ризика и финансијског стања дужника. Процес мерења кредитног ризика заснован је на мерењу нивоа ризичности појединачног пласмана на основу интерног система рејтинга, као и на примени регулативе Народне банке Србије, која захтева класификацију сваког пласмана на основу прописаних критеријума.

Праћењем и контролом портфолија у целини и по појединим сегментима, Банка врши поређење са претходним периодима, идентификује трендове кретања и узроке промена нивоа кредитног ризика. Такође, прати показатеље квалитета активе (кретање НПЛ-а, степен покривености НПЛ-а исправкама вредности и слично), као и изложеност према регулаторно и интерно дефинисаним

лимитима. Одлуком о управљању ризиком концентрације по основу изложености банке одређеним врстама производа, Народна банка Србије је од 01.01.2019. године прописала и обавезу праћења ризика концентрације, односно изложености према групама производа, као што су изложености по основу готовинских, потрошачких и осталих кредита одобрених физичким лицима уговорене рочности преко 8 година у 2019. години, односно даљег смањења исте у наредне две године. Такође, уведено је и праћење и извештавање о степену кредитне задужености физичких лица (DTI рацио). Наведени прописи су донекле релаксирани изменама и допунама које је спровела Народна банка Србије у циљу њиховог усклађивања са актуелним околностима пословања, проузрокованим пандемијом вируса COVID-19. Процес праћења квалитета кредита омогућава Банци да процени потенцијалне губитке, као резултат ризика којима је изложена и да предузме одговарајуће корективне мере. С друге стране, Банка не улаже у високо ризичне пласмане као што су улагања у потенцијално профитабилне пројекте али с високим ризиком, у инвестиционе фондове високо ризичног портфолија и слично.

Ризик ликвидности представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед немогућности Банке да испуни своје доспеле обавезе услед повлачења постојећих извора финансирања и о немогућности прибављања нових извора финансирања – ризик ликвидности извора финансирања, као и отежаног претварања имовине у ликвидна средства због поремећаја на тржишту – тржишни ризик ликвидности.

Ризик ликвидности испољава се кроз тешкоће Банке у измирењу доспелих обавеза у случају недовољних резерви ликвидности и немогућности покрића неочекиваних одлива остале пасиве. Банка у свом пословању поштује основне принципе ликвидности, остварујући довољан ниво ликвидних средстава за покриће обавеза насталих у кратком року, односно поштује принцип солвентности, формирањем оптималне структуре сопствених и позајмљених извора средстава и формирањем довољног нивоа резерви ликвидности које не угрожавају остваривање планираног поврата на капитал.

Ризик ликвидности, испољава се и у немогућности Банке да трансформише поједине делове активе у ликвидна средства у кратком року. Банка врши анализу ризика извора средстава и тржишног ризика

ликвидности. Проблем ликвидности са аспекта извора средстава односи се на структуру пасиве, односно обавеза и изражава се кроз потенцијално значајно учешће нестабилних извора, краткорочних извора или њихове концентрације. Ризик ликвидности извора средстава заправо представља ризик да Банка неће моћи да испуни обавезе услед повлачења нестабилних извора средстава, односно немогућности прибављања нових извора средстава. Са друге стране, ризик ликвидности испољава се и кроз дефицит резерви ликвидности и отежаног или немогућег прибављања ликвидних средстава по прихватљивим тржишним ценама. У току 2020. године Банка је била усклађена са регулаторним и интерно дефинисаним лимитима, као и Оквиром за управљање ризицима, а ризик ликвидности се кретао у контролисаним оквирима у условима трајања пандемије Covid-19 и привремених мера Народне банке Србије за очување стабилности финансијског система. Банка активно предузима превентивне мере у циљу минимизирања изложености ризику ликвидности.

Тржишни ризик представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед промена тржишних варијабли и обухвата девизни ризик за све пословне активности које обавља и ценовни ризик позиција књиге трговања.

Банка је изложена **девизном ризику** који се манифестује кроз могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал услед волатилности девизних курсева, односа, промене вредности домаће валуте у односу на стране валуте или промене вредности злата и других племенитих метала. У циљу минимизирања изложености девизном ризику Банка врши диверсификацију валутне структуре портфолија и валутне структуре обавеза, усклађивање отворених позиција по појединим валутама, поштујући принципе рочне трансформације средстава. У току 2020. године, Банка је била усклађена са регулаторним показатељем девизног ризика који је изражен као 20% регулаторног капитала, као и са значајно конзервативнијим интерно дефинисаним лимитима, односно са дефинисаним Оквиром за управљање ризицима.

Каматни ризик представља ризик од настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке по основу позиција из банкарске

књиге услед неповољних промена каматних стопа. Банка на свеобухватан начин благовремено утврђује узроке текуће и процењује факторе будуће изложености каматном ризику. Изложеност овој врсти ризика зависи од односа каматно осетљиве активе и пасиве. Управљање каматним ризиком има за циљ одржавање прихватљивог нивоа изложености каматном ризику са аспекта утицаја на финансијски резултат и економску вредност капитала, вођењем адекватне политике рочне усклађености периода поновног формирања каматних стопа и усклађивања извора са пласманима према висини каматне стопе и рочности. У току 2020. године Банка је била усклађена са регулаторним и интерно дефинисаним лимитима, као и Оквиром за управљање ризицима.

Оперативни ризик је ризик могућег настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед пропуса у раду запослених, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационом и другим системима у банци, као и услед наступања непредвидивих екстерних догађаја. Оперативни ризик укључује и правни ризик, који представља ризик настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке по основу судских или вансудских поступака. Мерење, односно процена оперативног ризика Банке врши се кроз квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог оперативног ризика. Банка спроводи мерење изложености оперативним ризицима кроз евиденцију догађаја, праћење кључних индикатора ризика и самопроцењивање. Банка предузима мере у циљу ублажавања оперативних ризика и проактивног реаговања на потенцијалне догађаје оперативних ризика кроз перманентно праћење свих активности, праћење кључних индикатора ризика који представљају рано упозорење за сигнализирање промена у ризичном профилу Банке, примену адекватног и поузданог информационог система, а чијим спровођењем се унапређује пословна пракса и оптимизују пословни процеси Банке. У циљу минимизирања правног ризика и утицаја истог на финансијски резултат, Банка наставља и даље да унапређује своју пословну праксу у делу правовременог резервисања по основу тужбених захтева против Банке, а у складу са проценом будућег очекиваног губитка по том основу.

Банка је спровела и процену изложености оперативним ризицима у условима пандемије вируса Covid-19 и идентификовала оперативне ризике. У циљу ублажавања негативних ефеката, за идентификоване оперативне ризике дефинисане су одговарајуће мере за умањење ризика.

Ризик улагања Банке представља ризик улагања у друга правна лица и у основна средства и инвестиционе некретнине. У складу са регулативом Народне банке Србије прати се ниво трајних улагања и о томе се обавештавају Органи и Одбори Банке. На овај начин се обезбеђује да улагање Банке у једно лице које није у финансијском сектору не пређе 10% капитала Банке, те да улагања Банке у лица која нису у финансијском сектору и у основна средства и инвестиционе некретнине Банке не пређу 60% капитала Банке.

Велика **изложеност Банке** према једном лицу или групи повезаних лица, укључујући и лица повезана са Банком јесте изложеност која износи најмање 10% капитала Банке. У току 2020. године Банка је била усклађена са регулаторним и интерно дефинисаним лимитима изложености.

Ризик земље је ризик који се односи на земљу порекла лица према коме је Банка изложена, односно ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке због немогућности Банке да наплати потраживања од дужника из разлога који су последица политичких, економских или социјалних прилика у земљи порекла дужника. Изложеност Банке ризику земље је на прихватљивом нивоу.

Детаљан приказ и објашњење ризика којима је Банка изложена у свом пословању је представљен у тачки 4. Управљање ризицима у Напоменама уз финансијске извештаје.

14. ДРУШТВЕНО ОДГОВОРНО ПОСЛОВАЊЕ

Посебан допринос очувању и повећању вредности корпоративног имиџа давале су активности из области друштвено одговорног пословања (ДОП), које је Банка пажљиво бирала и подржавала и у којима је активно сарађивала са својим партнерима. Банка је пожелела добродошлицу на свет свим бебама рођеним 1. јануара, поклон штедњом у износу

од РСД 20.000. Настављена је акција за опремање болница и породилишта „Заједно за бебе“, у оквиру које је почетком године дониран инкубатор Општој болници у Вршцу. Редовне активности у области друштвене одговорности прекинула је ванредна ситуација у земљи изазвана пандемијом корона вируса. Банка је одговорила на овај изазов процедурама које су омогућиле пословање и у овој ситуацији, као и усмеравањем средстава на ванредне набавке и донације медицинског материјала и опреме за болнице. На почетку пандемије, донирано је РСД 8 милиона Републичком фонду за здравствено осигурање за набавку респиратора, а у сарадњи са Фондом Б92, хитно је дониран инкубатор за породилиште болнице Драгиша Мишовић, које збрињава труднице и новорођену децу са дијагнозом COVID-19. Овој болници у истој донацији, поклоњено је 100 неинвазивних маски које замењују интубирање пацијената код коришћења респиратора и пацијентима значајно олакшавају процес лечења. Крајем године финансирана је и набавка више хиљада маски за потребе Инфективне клинике у Београду, а извршена је и набавка 4Д ултразвучног апарата за ГАК Народни фронт.

За своје ангажовање и помоћ медицинским институцијама у борби против пандемије вируса Covid-19, Комерцијална банка добила је признање које, поводом Националног дана давања, додељује Српски филантропски форум.

Све спроведене активности Комерцијалне банке ад Београд у овој области прати одговарајућа ПР подршка, без које савремено тржишно пословање не може да се замисли, а која се нарочито показала као неопходна у ванредним околностима у којима смо се нашли 2020. године. Банка је квалитетно, јасно и циљано комуницирала са својим „стејкхолдерима“, како би их правовремено информисала о свим изменама које су пратиле пословање, као и безбедносним процедурама које је спровела. Тиме је постигнуто међусобно разумевање и задржано поверење у Банку, што доприноси унапређењу стеченог имиџа и репутације.

Маркетиншке активности Банке

Маркетинг активностима у 2020. години наставило се са промоцијом производа и услуга, како постојећих, тако и нових, уз константно подсећање и освежавање брэнда. Претходну, 2020. годину, обележиле су кампање у вези са постојећим производима и услугама Банке, као што су кампања за

готовинске кредите и кредите за рефинансирање, аграр кредите, стамбене кредите, платне картице итд.

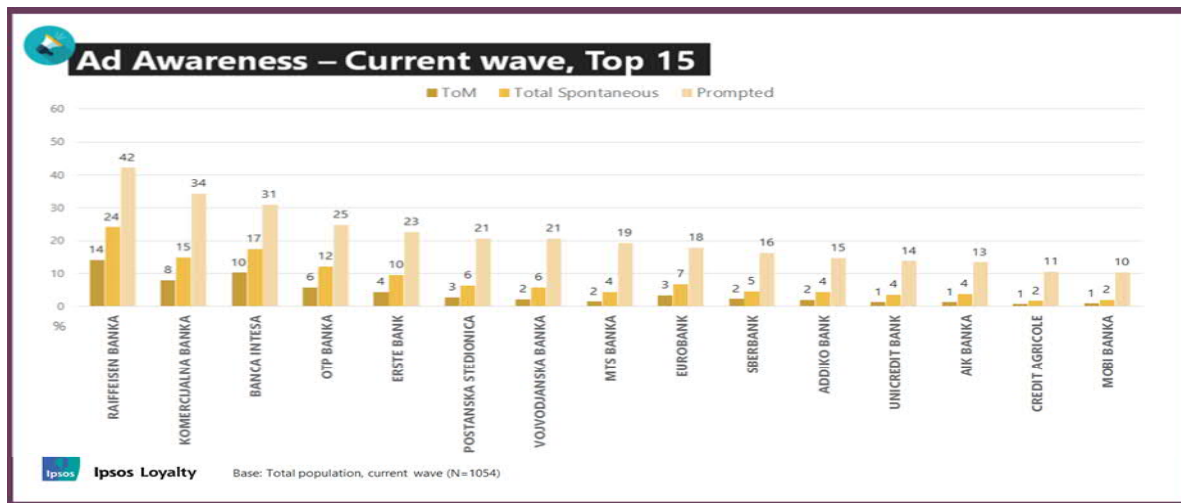
Имајући у виду ванредну ситуацију у земљи услед пандемије корона вируса током првих месеци 2020. године, и даље током целе 2020. године услед лоше епидемиолошке ситуације, поред традиционалих канала комуникације, настављена је свеобухватна комуникација преко интернет презентације Банке и друштвених мрежа: „Фејсбук, Твитер, Јутјуб, Инстаграм, Вибер, Линкедин“. Поменути дигитални канали максимално су допринели информисаности клијената за време трајања ванредне ситуације, јер су информације ажуриране на дневном нивоу. На овај начин су ефекти комуникације били на највишем нивоу, с обзиром да су се искористиле предности и традиционалих и модерних медија. Комуникационе поруке усмерене су на

позивање клијената на самозаштиту и смањење присуства већег броја људи у затвореним просторијама, као најважнијим превентивним мерама, као и на коришћење електронских сервиса Банке – услуга мобилног и електронског банкарства, банкомата и платних картица. Маркетиншка и ПР комуникација усаглашена је са укупним пословним активностима Банке у вези са пандемијом (мораторијум о отплати кредита, исплата пензија, обавештења о промени радног времена експозитуре, кредити за подршку привреди и др.)

Због акутелне епидемиолошке ситуације, нажалост, отказани су сви сајмови и друге манифестације на којима је Комерцијална банка имала пријављено учешће за промоцију својих производа и услуга.

Спроведене кампање, иако у значајно смањеном обиму, биле су интегрисане, што значи да су координисале бројне комуникацијске канале путем којих смо слали јасну и привлачну поруку о Банци и њеном производу.

Примећеност рекламних кампања банака у Србији (банкарски Омнибус, новембар 2020. године)

Све маркетиншке активности су пропраћене на web страници: www.kombank.com, као и на званичним налозима Банке на друштвеним мрежама.

15. РЕАЛИЗАЦИЈА БИЗНИС ПЛАНА БАНКЕ ЗА 2020. ГОДИНУ

15.1. Реализација плана биланса стања за 2020. годину

Реализација Бизнис плана Банке за 2020. годину одвијала се, у односу на иницијално планиране услове, у значајно измењеним условима пословања. Појава и ширење пандемије вируса COVID-19 уз неопходност предузимања читавог низа здравствених мера, одразила се на привредну активност како у међународном окружењу тако и у Србији. На основу свеобухватног пакета мера које су предузете и које се предузимају од стране Народне банке Србије и Владе Републике Србије, очекује се да дође до опоравка привредне активности током 2021. године. Према последњој процени Републичког завода за статистику пројектован је пад БДП-а за 2020. годину од -1,1%. Пројекција кретања БДП-а за 2021. годину је задржана на нивоу од 6,0%⁹². У складу са одлукама Народне банке Србије Банка је у току 2020. године понудила застој у отплати обавеза (први, други и трећи мораторијум) дужницима по основу кредита, гаранција, акредитива, дозвољеног прекорачења рачуна и других кредитних производа. Банка је у складу са законским прописима и препорукама институција за јавно здравље и Владе Републике Србије предузела све неопходне мере да се све пословне активности Банке, у измењеним условима, обављају уз пуну заштиту запослених и клијената.

Р.БР.	ПОЗИЦИЈА АКТИВЕ	ОСТВАРЕНО У 2020.	ПЛАН ЗА 2020.	ИНДЕКСИ
1	2	3	4	5
	АКТИВА (у милионима РСД)			
1.	Готовина и средства код централне банке (ЦБ)	80.045	68.858	116,2
2.	Хартије од вредности	153.776	148.428	103,6
3.	Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	18.142	12.693	142,9
3.1.	Кредити	4.273	3.954	108,1
3.2.	Остали пласмани и потраживања	13.869	8.739	158,7
4.	Кредити и потраживања од комитената	189.296	197.714	95,7
4.1.	Привреда (кредити)	78.833	86.121	91,5
4.2.	Становништво (кредити)	108.586	111.202	97,6
4.3.	Остали пласмани и потраживања (прив+стан)	1.877	391	480,1
5.	Инвестиције у зависна и придружена друштва	3.434	3.434	100,0
6.	Основна средства и инвестиционе некретнине	7.865	7.781	101,1
7.	Остала актива	6.870	7.873	87,3
8.	УКУПНА АКТИВА	459.428	446.779	102,8

- Стање готовине и средстава код ЦБ је веће у односу на планирану вредност делимично због мањег обима пласмана средстава у кредите од планираних и мањег пласмана у РЕПО операције са НБС.
- Позиција хартије од вредности је већа у односу на планирани обим за износ РСД 5.348,3 милиона као резултат повећане инвестиционе активности у нове хартије од вредности Републике Србије дужих рокова доспећа.
- Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација су већи од плана за РСД 5.449,1 милион првенствено услед већег стања средстава на девизном рачуну.
- Кредити привреди реализовани су на нижем нивоу у односу на планирану вредност за крај 2020. године услед смањене квалитетне тражње, неизвесности проузрокованих ефектима пандемије COVID-19, негативних ефеката ванредног стања на услове пословања привредних субјеката.

⁹² НБС, Макроекономска кретања у Србији, јануар 2021.

- Пандемија COVID-19, и сви пратећи ефекти су утицали да пласмани становништву на крају посматране године буду незнатно мањи у односу на планирани годишњи обим.
- Мањи раст кредитног портфолија од планираног на крају 2020. године надомештен је растом пласмана средстава у хартије од вредности у односу на планирани обим (3,6%).
- Вредност основних средстава и инвестиционих некретнина Банке је незнатно изнад планираних величина за крај 2020. године.
- Остала актива је реализована на мањем нивоу од планских величина (12,7%)

Р.БР.	ПОЗИЦИЈА ПАСИВЕ	ОСТВАРЕНО У 2020.	ПЛАН ЗА 2020.	ИНДЕКСИ
1	2	3	4	5
	ПАСИВА (у милионима РСД)			
1.	Депозити и обавезе према банкама, фин.орг. и ЦБ	19.533	15.604	125,2
1.1.	Депозити	18.553	14.624	126,9
1.2.	Кредитне линије	977	979	99,8
1.3.	Остале обавезе	3	1	281,0
2.	Депозити и остале обавезе према комитентима	358.155	348.795	102,7
2.1.	Привреда	47.903	50.800	94,3
2.1.1.	Депозити	47.765	50.760	94,1
2.1.2.	Остале обавезе	138	40	344,8
2.2.	Становништво	310.252	297.995	104,1
2.2.1.	Депозити	309.269	297.128	104,1
2.2.2.	Остале обавезе	983	867	113,4
3.	Субординиране обавезе	0	0	-
4.	Резервисања	2.529	2.062	122,7
5.	Остале обавезе	5.123	4.643	110,3
6.	УКУПНО ОБАВЕЗЕ	385.341	371.104	103,8
7.	Акцијски капитал и емисиона премија	40.035	40.035	100,0
8.	Резерве из добити и нераспоређени добитак	34.052	35.641	95,5
9.	УКУПНО КАПИТАЛ	74.087	75.676	97,9
10.	УКУПНО ПАСИВА	459.428	446.779	102,8

- На крају 2020. године, и поред негативних ефеката пандемије депозити становништва достигли су износ нешто изнад планираних величина за крај 2020. године (4,1%).
- Депозити привредних субјеката су испод планираних вредности за 5,9%.
- Депозити банака и других финансијских организација су изнад планираних вредности за крај 2020. године за 26,9%.
- Позиција резервисања (за судске процесе, дугорочна примања запослених, губитке по ванбилансној активи) је забележила раст на крају године у односу на планирани обим (22,7%) у највећој мери због пораста резервисања за судске спорове.
- Укупан капитал Банке, на крају 2020. године је нижи од планираног (2,1%) услед мањег износа оствареног добитка у односу на план.

15.2. Реализација плана биланса успеха за 2020. годину

Р.БР.	ПОЗИЦИЈА	ОСТВАРЕНО У 2020.	ПЛАН ЗА 2020.	ИНДЕКСИ
1	2	3	4	5
	(у милионима РСД)			
1.1.	Приходи од камата	13.201	13.456	98,1
1.2.	Расходи по основу камата	-1.132	-1.144	99,0
1.	Добитак по основу камата (1.1.-1.2)	12.069	12.313	98,0
2.1.	Приходи од накнада и провизија	6.697	6.834	98,0
2.2.	Расходи накнада и провизија	-1.822	-1.688	107,9
2.	Добитак по основу накнада и провизија (2.1. -2.2.)	4.875	5.146	94,7
3.	Нето курсне разлике и промена вредности (девизна клаузула)	4	0	-
4.	Нето расходи умањења обезвређења финансијских средстава која се не вреднују по фер вредности кроз БУ	-1.072	-1.294	82,9
5.	Остали пословни приходи	-174	517	-
6.	Оперативни расходи	-11.510	-11.465	100,4
7.	ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ПОРЕЗА	4.193	5.217	80,4

- Реализовани нето добитак по основу камата, у току 2020. године, је мањи од планираног за 2,0% као резултат делимичног изостанка планираних пласмана, привреди и становништву, као и нижих активних каматних стопа на тржишту. Због свега наведеног, укупни приходи од камата су мањи од планираних за РСД 255,2 милиона. Укупни забележени расходи од камата, у току 2020. године, нижи су од планираних за РСД 11,8 милиона.
- Нето добитак од накнада и провизија, остварен у току 2020. године, је нижи од планираног за 5,3%. На висину нето добитка од накнада и провизија значајан утицај имали су негативни ефекти пандемије COVID 19 (изостанак дела прихода од накнада платног промета и прихода од употребе платних картица).
- На крају 2020. године остварени су нето расходи по основу обезвређења финансијских средстава која се не вреднују по фер вредности кроз биланс успеха у износу од РСД 1.072,0 милиона док је планом био предвиђен нето расход у износу од РСД 1.293,9 милиона.
- Реализовани оперативни расходи су већи од планираних величина за РСД 45,9 милиона, највећим делом услед признатих обавеза по годишњим наградама запосленима на терет оперативних трошкова 2020. године.
- Реализовани су нето остали пословни расходи (РСД 173,8 милиона) на крају 2020. године док су у истом периоду били планирани нето остали пословни приходи (РСД 517,2 милиона), највећим делом због већих расхода резервисања за судске спорове.
- У периоду јануар-децембар 2020. године, обележене пандемијом COVID-19, остварен је добитак пре пореза од РСД 4.192,8 милиона.

Потписано у име Комерцијалне банке а.д. Београд

 Др Мирослав Перић
 члан Извршног одбора

 Властимир Вуковић
 председник Извршног одбора

